БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

42-ЙИЛ ЧИҚИШИ № 16 (11.462). | 20 январь, чоршанба, 1960 йил. | Баҳоси 20 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР АҲОЛИСИГА МЕДИЦИНА ХИЗМАТИ КЎРСАТИШНИ ВА УНИНГ СОҒЛИҒИНИ САҚЛАШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «СССР аҳолисига медицина хизмати кўрсатишни ва унинг соғлиғини сақлашни янада яхшилаш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Қарорда айтиладики, халқ турмушининг моддий даражаси ва маданий савияси тўхтовсиз ошиб бораётганлиги, медицина муассасаларининг кенг шохобчалари вужудга келтирилганлиги, аҳолига текин малакали медицина ёрдами кўрсатиш, медицина фанини муваффақиятли ривожлантириш ва физкультурани кенг ёйиш таъминланганлиги натижасида Совет Иттифоқи аҳолисининг соғлиғини мустаҳкамлашга муваффақ бўлинди. Совет ҳокимияти йиллари мобайнида аҳоли орасида касаллик анча камайди, ўлишнинг умумий миқдори тўрт баравардан зиёдроқ, болалар орасида ўлиш қарийб етти баравар камайди. Совет кишиларининг ўртача умри икки баравардан зиёдроқ узайди. Мамлакатимизда вабо, тоун, чечак, паразитар тифлар сингари халққа катта офатлар келтирувчи хатарли юқумли касалликлар тугатилди. Ҳозирги вақтда безгак билан оғриш деярли бутунлай тугатилди, дифтерия билан оғриш жуда камайди.

Урушдан кейинги йилларда касалхоналардаги койкаларнинг сони икки баравар кўпайди. Давлат томонидан қурилаётган медицина муассасалари билан бир қаторда колхозларнинг ташаббуси ва маблағлари билан медицина муассасалари қуриш ҳам кенг авж олди.

Жуда кўп миқдорда санаторийлар ва дам олиш уйлари қурилиб ишга туширилди, буларда ҳар йили беш миллиондан кўпроқ киши даволанмоқда ва дам олмоқда. Аҳолига даволаш ва профилактика хизмати кўрсатишнинг сифати яхшиланди. Соғлиқни сақлашга ва медицина фанини ривожлантиришга ажратилаётган маблағлар йилдан-йилга кўпаймоқда.

Кўп миқдорда олий ва ўрта медицина ўқув юртлари очилди, булар медицина ходимларининг малакали кадрларини тайёрлаб чиқармоқда. Мамлакатда 380 мингга яқин врач ҳамда бир миллион уч юз минг фельдшер, акушерка, фармацевт ва медицина ҳамширалари бор. Врачлар билан таъминланиш жиҳатидан мамлакатимиз жаҳонда биринчи ўринга чиқиб олди.

Медицина илмий тадқиқот институтларининг кенг шохобчаси ва медицина фанига раҳбарлик қилувчи марказ — СССР Медицина фанлари академияси вужудга келтирилди. Мамлакатдаги 273 та медицина илмий тадқиқот муассасаларида ва 79 та медицина олий ўқув юртларида ўттиз мингдан кўпроқ илмий ходим ишламоқда.

Совет Иттифоқининг медицина саноати бир қанча муваффақиятларга эга. Дори-дармонлар ва медицина техникаси буюмларини ишлаб чиқариш бундан олдинги етти йил мобайнида уч баравардан зиёдроқ кўпайди.

Шу билан бирга, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети шуни кўрсатиб ўтдиларки, соғлиқни сақлаш соҳасидаги мавжуд муваффақиятларга қарамай, медицина хизмати кўрсатиш аҳолининг, асосан янги саноат қурилишлари, ўзлаштирилаётган қўриқ ерлар, чекка Шимол районларида ва тоғли жойларида ўсиб бораётган эҳтиёжларини ҳали ҳам тўла равишда қондирмаётир. Меҳнаткашлар амбулатория-поликлиника ёрдами билан ва, хусусан тишларни даволаш ва сунъий тиш қўйиш соҳасида кўрсатиладиган ёрдам билан етарли равишда таъминланмаётир. Аҳолига, айниқса койкаларнинг сони кам бўлган касалхоналарда стационар ёрдами кўрсатишни ташкил этишда жиддий камчиликлар бор, бундай касалхоналарда беморларни малакали равишда даволаш қийин. Кўпгина медицина муассасалари замонавий медицина ускуналари ва махсус мебеллар билан етарли равишда жиҳозланмаган.

Медицина муассасалари қурилиши суст бораётир. Баъзи республикаларда даволаш-профилактика муассасалари қурилиши плани бажарилмаётир. Бир қанча иттифоқчи республикаларда янги медицина саноати корхоналарини қуришга ва реконструкция қилишга ҳамда янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга туширишга керакли эътибор берилмаётир.

СССР Медицина фанлари академияси, СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг ва иттифоқчи республикалар соғлиқни сақлаш министрликларининг илмий-тадқиқот ва медицина институтлари оммавий касалликларни — грипп, ангина, болалардаги юқумли касалликлар, рак, юрак-томир касалликлари ва бошқа касалликларнинг сабабларини ўрганиш ҳамда шу касалликларнинг олдини оладиган ва даволашнинг самарали воситаларини қидириб топиш йўлида илмий тадқиқотларни етарли равишда олиб бормаётирлар. Биология, физика, химё ва радиологиянинг энг янги муваффақиятлари бир қанча ҳолларда медицина муассасаларининг иш практикасига секинлик билан жорий қилинмоқда. Янги дори-дармонлар ва медицина техникаси буюмларини ишлаб чиқариш ҳамда уларни медицина практикасига кенг жорий қилиш учун ҳозирги замон фанининг муваффақиятларидан етарли равишда фойдаланилмаётир.

Баъзи партия, совет ва касаба союз органлари аҳолига медицина хизмати кўрсатиш, даволаш муассасалари қуриш ва санитария маданияти учун аҳолининг оммавий ҳаракатини ташкил этиш масалаларига кам эътибор бермоқдалар, хўжалик ташкилотларининг аҳоли яшайдиган жойларнинг, саноат корхоналарининг санитария ҳолатини яхшилаш тадбирларини бажаришлари устидан тузук контроллик қилмаётирлар. Бир қанча шаҳарларда, ишчи посёлкаларида ва қишлоқларда сув таъминоти, канализация, кўчаларни, майдонларни, ҳовлиларни тозалаш қониқарли равишда ташкил этилмаган.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети барча партия, совет ва касаба союз ташкилотларидан мамлакатда соғлиқни сақлашни янада ривожлантириш ишига берилаётган эътиборни кучайтиришни талаб қилдилар ва аҳолига медицина хизмати кўрсатишни яхшилашга, даволаш-профилактика муассасалари ва медицина саноати корхоналари қурилишининг сифатини оширишга, дори-дармонлар ва медицина буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, касалликлар билан курашишнинг самарали янги воситалари ва методларини қидириб топишда илмий-тадқиқот муассасаларининг, медицина олий ўқув юртларидаги кафедраларнинг ролини оширишга ҳамда аҳоли яшайдиган жойларнинг санитария ҳолатини янада яхшилашга қаратилган бир қанча тадбирларни белгилаб бердилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети касалхоналардаги койкаларнинг сонини кўпайтириб 1958 йилдаги 1.532,6 минг ўрнига 1965 йилда 2.148,6 мингта етказиш, шу жумладан, давлат капитал маблағларини сарфлаш плани бўйича қурилаётган поликлиникалари бўлган касалхоналарни ишга тушириш ҳисобига 336,2 минг койкага етказиш ҳамда маҳаллий совет, хўжалик, кооператив, жамоат ташкилотлари ва колхозлар ажратиб бераётган биноларда медицина муассасалари ташкил қилиш ҳисобига 279,8 минг койкага етказиш тўғрисида иттифоқчи республикаларга, СССР министрликлари ва бошқармаларига топшириқлар белгилаб бердилар.

Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР министрликлари ва бошқармаларига шу қарорда белгиланган топшириқларга асосланиб, 1960—1965 йилларда медицина муассасалари қуриш ва уларни ишга тушириш планларини тасдиқлаш топширилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқчи республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларига, область (ўлка) ижроия комитетларига медицина муассасалари шохобчаларини кўпайтириш, шунингдек малакали медицина хизмати кўрсатишни таъминлаш ҳамда аҳолига медицина хизмати кўрсатиш маданиятини ошириш соҳасида шу қарорда белгиланган топшириқларнинг қуйидагиларни назарда тутиб бажарилишини таъминлаш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш вазифасини топширдилар:

соғлиқни сақлашни ривожлантиришга ажратилаётган капитал маблағлар, биринчи галда, туберкулёз, рак, психик касалликлар билан оғриган беморларни, шунингдек туққан бемор хотинларни ва бемор гўдак болаларни госпиталлаштиришни яхшиламоқ учун асосан касалхоналар, поликлиникалар, туғруқхоналар қуришга сарфлансин;

шаҳарларда касалхоналарнинг поликлиника бўлимлари шохобчаларини ривожлантириш, шунингдек йирик саноат корхоналари ҳузуридаги поликлиникалар ва даволаш пунктларини ривожлантириш йўли билан поликлиника муассасаларини анча кенгайтириб, уларда даволанувчиларга кўпроқ хизмат қилинсин ва аҳолига поликлиника хизмати кўрсатишнинг сифати яхшилансин;

даволаш-профилактика муассасалари замонавий медицина ускуналари, аппаратлари ва асбоблари билан таъминлансин, диагностика лабораториялари, рентген, физиотерапия, процедура кабинетлари ва бошқа кабинетлар ,айниқса поликлиникаларда кенгайтирилсин;

дорихоналарнинг шохобчалари анча кенгайтирилсин ва аҳолини дори-дармонлар ҳамда санитария ва гигиена буюмлари билан таъминлаш яхшилансин;

даволаш-профилактика муассасаларини ҳамда тез ёрдам ва ошиғич ёрдам станцияларини зарур санитария ва юк транспорти билан таъминлаш яхшилансин;

касалхоналар, поликлиникалар, туғруқхоналар қуриш учун ажратилаётган маблағлар, биринчи навбатда, мавжуд касалхона муассасаларини мустаҳкамлашга, шунингдек ҳам шаҳарларда, ҳам қишлоқ жойларда асосан йирик касалхоналар қуришга сарфлансин;

шаҳарлар ва саноат марказларида, асосан 300—400 койкалик, йирик шаҳарларда 600 ва ундан ҳам кўпроқ койкалик касалхоналар вужудга келтирилсин, чунки аҳолига хилма-хил малакали медицина ёрдами кўрсатишни таъминламоқ учун бундай касалхоналарни қуриш ва ишлатиш энг арзонга тушади;

қишлоқ район касалхоналари йириклаштирилиб, бундай касалхоналардаги койкаларнинг сони 100—200 га етказилсин ва бундан ҳам кўпайтирилсин, бу касалхоналар замонавий медицина ускуналари билан жиҳозлансин ва барча асосий ихтисослар: терапия, хирургия, педиатрия, акушерлик ва гинекология, стоматология ва шу кабилар бўйича врачлар билан таъминлансин, шунингдек бу касалхоналарнинг санитария-эпидемиология бўлимлари мустаҳкамлансин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ўз маблағлари билан медицина муассасалари қураётган илғор колхозларнинг ташаббусини маъқулладилар ҳамда колхозларга ўзлари соғлиқни сақлашни яхшилашга ажратаётган маблағларини, биринчи навбатда, қишлоқ район ва колхозлараро (участка) касалхоналари ва дорихоналари, шунингдек фельдшерлик-акушерлик пунктлари (колхоз туғруқхоналари) қуришга ва уларни кенгайтиришга сарфлашни тавсия қилдилар. Компартиялар Марказий Комитетларига, республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область партия комитетларига, область (ўлка) ижроия комитетларига колхозларнинг ўз маблағлари билан соғлиқни сақлаш муассасалари учун бинолар қуришдаги ташаббусини бутун чоралар билан рағбатлантириш ҳамда бу қурилишни материаллар ва ускуналар билан таъминлашда колхозларга ёрдам кўрсатиб туриш топширилди. Колхоз ва колхозлараро соғлиқни сақлаш муассасалари, колхозлараро қурилиш ташкилотлари ёки, колхозларнинг розилиги билан, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг қурилиш ташкилотлари томонидан, қоида тариқасида, типовой проектлар асосида қурилиши лозим. СССР Госпланига иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари ва Центросоюз билан бирликда мазкур қурилишларни материал-техника билан таъминлашни яхшилаш чораларини кўриш топширилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқчи республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига ва Министрлар Советларига, маҳаллий партия ва совет органларига, хўжалик ва касаба союз ташкилотларига хотин-қизлар ва мактаб ўқувчиларига даволаш-профилактика хизмати кўрсатишни яхшилаш, хотин-қизларнинг меҳнат шароитини яхшилаш, хотинлар ва болалар консультациялари шохобчаларини, мактабгача ёшдаги болалар муассасаларини, корхоналардаги хотинлар гигиенаси хоналарини анча кенгайтириш тадбирларини 1960 йилда ишлаб чиқишни ва амалга оширишни топширдилар. Кўп болали ва кам таъминланган оилаларнинг бир ёшгача бўлган, барвақт овқатлантирила бошлаган ва сунъий сут билан боқилаётган болаларига сут ошхоналаридан сут аралашмаларини текин бериб туришга қарорда рухсат берилди.

СССР Госпланига СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари билан бирликда гўдаклар учун овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ривожлантириш ҳамда бу овқатларнинг хилини кўпайтириш тўғрисида, шунингдек шу хилдаги овқатлар билан савдо қилишни яхшилаш тўғрисидаги таклифларни 1960 йилда ишлаб чиқиб, СССР Министрлар Советига тақдим этиш топширилди.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига медицина муассасаларини автомобиль транспорти билан таъминлаш нормативларини ишлаб чиқиб, СССР Госплани билан келишиб тасдиқлаш, СССР Госпланига халқ хўжалик планларида санитария автомобиллари ишлаб чиқариш юзасидан топшириқларни кўзда тутиш вазифалари юклатилди.

Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги билан бирликда 1960 йилда СССРда мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисидаги Қонунга мувофиқ медицина кадрларини тайёрлашни яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари; стоматолог врачлар тайёрлашни кўпайтириш чораларини кўришлари; аҳолининг тишни даволаш ва сунъий тиш қўйдиришга бўлган эҳтиёжларини тўла равишда қондиришлари лозим. СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига санитария врачлари тайёрлаш программасини ва ўқув планларини қайтадан кўриб чиқиб, белгиланган тартибда тасдиқлаш, халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида янги техникани ва технологияни кенг жорий қилиш билан боғлиқ бўлган санитария-гигиена масалалари билан санитария врачларини тағин ҳам чуқур таништиришни таъминлаш топширилди.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

СУРАТДА: К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов ҳамда Е. А. Фурцева ўртоқлар Тошкент аэропортида.

И. Душкин ва Г. Пун фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЯХШИ НИЯТ ВИЗИТИ БИЛАН

К. Е. ВОРОШИЛОВ, Ф. Р. КОЗЛОВ ВА Е. А. ФУРЦЕВА ЎРТОҚЛАР ҲИНДИСТОНГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

Ҳиндистон республикасининг президенти Ражендра Прасад ва Ҳиндистон ҳукуматининг таклифига биноан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов ва СССР Олий Советининг депутати Е. А. Фурцева яхши ният визити билан 19 январда «ТУ-104» самолётида Москвадан Деҳлига жўнаб кетдилар.

Ҳиндистонга қилаётган сафарларида К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов ва Е. А. Фурцева ўртоқларга СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Маданият министрининг ўринбосари Н. Н. Данилов, Тожикистон ССР Маданият министри А. И. Имомов, СССР Ташқи ишлар министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё бўлимининг мудири В. И. Лихачев, СССР Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлими мудирининг ўринбосари В. И. Авилов, полковник В. Я. Чекалов ҳамроҳ бўлиб кетдилар.

К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов ва Е. А. Фурцева Ҳиндистон республикасининг ўн йиллигини байрам қилишда қатнашадилар, шунингдек бу мамлакатнинг турли штатларига борадилар ва ҳинд халқининг ҳаёти билан танишадилар.

Совет Иттифоқи давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов ва Е. А. Фурцевани А. Б. Аристов, Н. Г. Игнатов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, А. Н. Косигин, Д. С. Полянский ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Н. Байрамов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари А. Ф. Засядько ва Д. Ф. Устинов, РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. Н. Органов, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари А. А. Андреев ва С. М. Будённий, СССР министрлари, СССР Олий Советининг депутатлари, марказий бошқарма ва муассасаларнинг раҳбарлари, Совет Иттифоқи маршаллари, фан ва маданият арбоблари, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва бир қанча министрликларнинг масъул ходимлари кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида СССРдаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, Ҳиндистоннинг СССРдаги муваққат ишлар вакили С. Тхан бошчилигида Ҳиндистоннинг Москвадаги элчихонаси ходимлари, шунингдек совет ва чет эл мухбирлари бор эди.

Учиш майдонида Москва меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари бор эди.

Бу ерда тўпланганлар К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов, Е. А. Фурцева ўртоқлар ва уларнинг ҳамроҳлари билан самимий хайрлашдилар, уларга оқ йўл тиладилар.

Қаттиқ шамол билан қор ёғиб турганига қарамай, совет ҳаво лайнери худди тайинланган вақтда парвоз қилди ва Шарқ томон йўл олди.

(ТАСС).

К. Е. ВОРОШИЛОВ, Ф. Р. КОЗЛОВ ВА Е. А. ФУРЦЕВА ЎРТОҚЛАР ТОШКЕНТДА

Тошкентнинг қор ёққан кўча ва майдонлари 19 январь куни байрам тусини олди. Республика пойтахти Ҳиндистон Республикаси президенти Ражендра Прасад ва Ҳиндистон ҳукуматининг таклифига биноан, яхши ният визити билан Ҳиндистонга бораётган СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. Е. Ворошиловни, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Ф. Р. Козловни ва СССР Олий Совети депутати Е. А. Фурцевани хурсандчилик билан тантанали суратда кутиб олди.

Минглаб меҳнаткашлар кўчаларга кўтариб чиққан қизил алвонларда жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукумати шарафига, мамлакатимиз халқларининг бузилмас дўстлиги шарафига табрик сўзлари ёзилган. Ҳамма жойда байроқлар, транспарантлар қўйилган. Бу транспарантларда КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг ва СССР Олий Совети тўртинчи сессиясининг тарихий қарорлари совет кишилари томонидан қизғин маъқуллаб кутиб олинганлигини ифодалайдиган сўзлар ёзилган.

Шаҳардаги саноат корхоналари, муассасалар ва жамоат ташкилотлари коллективларининг жуда кўп вакиллари, яқин атрофдаги колхозларнинг донгдор кишилари ССР Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган аэропортда йиғилдилар. Кутиб олувчилар орасида О. А. Алимов, А. П. Бизов, Г. А. Габриельянц, Р. Ғ. Ғуломов, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, М. В. Муҳаммаджонов, СССР Олий Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри С. О. Азимов, министрлар, фан ва маданият арбоблари, журналистлар бор.

Тошкент вақти билан соат 16 дан 30 минут ўтганда «ТУ—104» ҳаво лайнери ерга қўниб, аэровокзал биноси олдига келиб тўхтайди. Аэродромдагилар самолётдан чиқиб келаётган К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов ва Е. А. Фурцева ўртоқларни давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов ва Е. А. Фурцева ўртоқларга СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Маданият министрининг ўринбосари Н. Н. Данилов, Тожикистон ССР Маданият министри А. И. Имомов, СССР Ташқи ишлар министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатлари бўлимининг мудири В. И. Лихачев, СССР Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлими мудирининг ўринбосари В. И. Авилов, полковник В. Я. Чекалов ва бошқалар ҳамроҳ бўлмоқда.

Пионерлар меҳмонларга катта гулдасталар тақдим этадилар.

К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов ва Е. А. Фурцева ўртоқлар республика партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари билан дўстона кўришадилар, сўнгра шаҳар меҳнаткашлари коллективларининг вакиллари олдига бориб, уларни самимий табриклайдилар.

Ўртоқ К. Е. Ворошилов микрофон олдига келиб, Ф. Р. Козлов билан Е. А. Фурцева номидан ҳамда шахсан ўз номидан Тошкент меҳнаткашларига самимий, қардошларча кутиб олганликлари учун чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилди. Биз, деди у, кўп миллионли совет халқининг вакиллари сифатида Ҳиндистонга борамиз ва ҳинд дўстларни, улуғ Ҳиндистоннинг бутун халқини тинчликни истаётган ва барча халқлар билан дўст бўлиб яшашни истаётган Совет Иттифоқи меҳнаткашлари номидан, шу жумладан Ўзбекистон ҳамда шонли Тошкент шаҳри меҳнаткашлари номидан табриклаш билан хурсанд бўламиз.

Ўртоқ К. Е. Ворошилов ўз нутқини тамом қилар экан, Ўзбекистон меҳнаткашларига коммунистик жамият қуришда янги муваффақиятлар тилади. Унинг тинчлик шарафига, қудратли социалистик Ватан шарафига айтган табрик сўзларини аэродромдагилар гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов ва Е. А. Фурцева ўртоқлар ҳамда уларнинг ҳамроҳлари шаҳарга йўл олдилар. Уларни бутун йўл давомида республика пойтахтининг минглаб аҳолиси шодиёна табриклаб турди.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР АҲОЛИСИГА МЕДИЦИНА ХИЗМАТИ КЎРСАТИШНИ ВА УНИНГ СОҒЛИҒИНИ САҚЛАШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети маҳаллий партия ва совет органларига медицина ходимларининг, айниқса қишлоқ жойларидаги медицина ходимларининг меҳнат ва турмуш шароитини анча яхшилаш ва уларни уй-жой билан ўз вақтида таъминлаш чораларини кўриш вазифасини топширдилар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети врачларнинг назарий ва амалий тайёргарлигини янада ошириш мақсадида СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига ва медицина ходимлари касаба союзи Марказий комитетига врачларни аттестация қилиш тўғрисидаги низомни ишлаб чиқиб тасдиқлаш; медицина кадрларининг малакасини ошириш системасини анча кенгайтириш ва яхшилаш, уларнинг ишдан ажрамай туриб малакасини ошириш учун шароит вужудга келтириш тадбирларини амалга ошириш; врачларни ўзларига хос бўлмаган функцияларни бажаришдан (тасдиқланмаган ҳисобот формаларини тўлдириш ва шу кабиларни бажаришдан) озод қилишни назарда тутиб, врачлар меҳнатини ташкил этишни яхшилашга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифасини топширдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети медицина буюмлари ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, янги дори-дармонларни, медицина асбобларини, аппаратларни, касалхона жиҳозларини топиш ва яратиш соҳасида илмий-тадқиқот ишларини кенгайтиришга планлаштириш ва материал-техника таъминотини яхшилашга, медицина саноатининг янги корхоналарини қуришни ва борларини реконструкция қилишни жадаллаштиришга, шунингдек дорихоналар шохобчаларини ривожлантиришга ва аҳолини дори-дармонлар, термометрлар, марли ва момик билан таъминлашни яхшилашга доир кенг тадбирларни тасдиқладилар. Дори-дармонлар, медицина техникаси буюмлари ва бошқа медицина буюмлари ишлаб чиқариш ҳажми 1965 йилда 1958 йилдагига нисбатан 3,5 баравар кўпайтирилади; иттифоқчи республикаларга ва СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига мазкур буюмларни ишлаб чиқариш соҳасида 1960 ва 1965 йиллар учун топшириқлар белгиланди.

Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига шу қарорда белгиланган топшириқларга асосланиб, 1960—1965 йилларда медицина техникасини ва бошқа медицина буюмларини ишлаб чиқариш планини тасдиқлаш, бу планда фабрикада тайёрланган, дозаланган ва ўраб қўйилган дори-дармонлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш зарурлигига эътибор бериш, шу тариқа дорихоналарда дорилар тайёрлаб беришни камайтириш вазифаси топширилди.

Қарорда пенициллин ишлаб чиқарувчи корхоналар қувватини 4,8 баравар, стрептомицин ишлаб чиқарувчи корхоналар қувватини 5,5 баравар, левомицетин ишлаб чиқарувчи корхоналар қувватини 7 баравар ва тетрациклин тарзидаги антибиотиклар ишлаб чиқарувчи корхоналар қувватини 13 баравар кўпайтириш кўзда тутилди. Юксак даражада самара берадиган янги антибиотиклар (коллимицин, мицерин ва шу кабиларни) витаминларни, гормонал препаратларни ишлаб чиқаришни ташкил этиш мўлжалланди. Адренокортикотропли гормон ишлаб чиқариш 5,7 баравар, анальгин ишлаб чиқариш 3 баравар, кофеин ишлаб чиқариш 7 баравар, новокаин ишлаб чиқариш 3,3 баравар, сульфодимезин ишлаб чиқариш 5,6 баравар кўпайтирилади.

Даволаш муассасаларини таъминлаш учун радиоэлектроника ва ядро физикасини қўлланадиган медицина техникасининг энг янги буюмларини ишлаб чиқаришни ва ўзлаштиришни кенгайтириш, асбоблар ва аппаратлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, шу жумладан: фоноэлектрокардиографлар ишлаб чиқаришни 13 баравар, электро-оптика преобразователи бўлган рентген-диагностика аппаратларини ишлаб чиқариш 9 баравар, гаммаустановкалар ишлаб чиқаришни 6 баравар кўпайтириш кўзда тутилди. Қарорда юракни, ўпкани, меъдани ва бошқа органларни операция қилмоқ учун такомиллаштирилган хирургия асбоблари ишлаб чиқаришни кенгайтириш, шунингдек кўзойнак оптикасини чиқаришни кўпайтириш кўзда тутилди.

Медицина саноатини ривожлантирмоқ учун ажратиладиган капитал маблағларнинг ҳажми бу етти йилликда ўтган етти йилликдагига нисбатан тўрт баравар кўпайтирилади. Бу капитал маблағлар янги заводлар қуришга, ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилишга сарфланади. Қарорда соғлиқни сақлаш учун зарур буюмлар чиқарадиган корхоналар ва цехларни ихтисослаштириш ҳам кўзда тутилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига 1960—1965 йилларда 6.500 та янги дорихона очиш, область ва ўлка марказларида медицина ускуналари, асбоблари, оптика ва тиш даволаш материаллари билан савдо қиладиган ихтисослаштирилган магазинлар очиш, шунингдек рентген асбобларини ва бошқа медицина ускуналарини ремонт ва монтаж қиладиган корхоналар шохобчаларини кенгайтириш вазифасини топширдилар.

СССР Госплани ва иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари йиллик халқ хўжалик планларида медицина саноати корхоналарига зарур моддий ресурсларни дори-дармонлар, медицина инструментлари, асбоблари ва бошқа медицина буюмлари ишлаб чиқариш программасини узлуксиз бажаришни таъминлайдиган миқдорда бериб туришни кўзда тутишлари лозим.

СССР Госстройи СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги билан бирликда тежамли, қулай ва гигиеник медицина мебели, соғлиқни сақлаш муассасалари учун санитария-техника ускуналари ва электр-ёритиш арматураси намуналарини 1960 йилда ишлаб чиқиб тасдиқлаши лозим. СССР Госпланига иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари билан бирликда мазкур мебелларни, арматурани ва ускуналарни кўплаб ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва буларни ишлаб чиқарувчи корхоналарни алюминий, пластмасса ва бошқа замонавий материаллар билан таъминлаш тўғрисидаги таклифларни ишлаб чиқиб, СССР Министрлар Советига тақдим этиш вазифаси топширилди.

Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари оммавий истеъмол қилинадиган озиқ-овқат маҳсулотларини: унни, қандни, овқат учун ишлатиладиган ёғларни ва шу кабиларни кенг равишда витаминлаштиришни таъминлашлари лозим.

Қарорда даволаш-профилактика ва санитария-эпидемиология муассасаларини холодильниклар, пилесослар, кир ювиш машиналари ва бошқа рўзғор машиналари ҳамда электр асбоблар билан таъминлашни яхшилаш кўзда тутилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1961—1965 йилларда соғлиқни сақлаш муассасалари, медицина саноати корхоналари, илмий-тадқиқот муассасалари, экспериментал заводлар, дорихоналар ва дорихона складлари қуриш учун СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959—1965 йиллар учун мўлжалланган Контроль рақамларида белгиланган капитал маблағлар ҳажмидан ташқари яна 1.800 миллион сўм ажратишга қарор қилдилар.

Юқумли касалликларни янада камайтириш ва батамом тугатиш учун ҳозирги вақтда зарур шарт-шароит вужудга келтирилганлиги сабабли иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва СССР Медицина фанлари академияси билан бирликда маҳаллий шароитларни ҳисобга олиб, дифтерияни, туляримияни, полиомиелитни ҳамда маҳаллий шароитларда тарқалган бир қанча касалликларни (безгак, анкилостомоз, трахома ва бошқа касалликларни) тугатишни таъминлайдиган тадбирларни ишлаб чиқиб амалга оширишни, шунингдек қорин тифи, кўк йўтал, аскаридоз билан, ичакда бўладиган ёмон юқумли касалликлар ва бруцеллёз билан оғиришни кескин равишда камайтиришга эришишни тавсия қилдилар. Мазкур тадбирларни ишлаб чиқишда уларни амалга оширишга соғлиқни сақлаш органлари билан бир қаторда, коммунал хўжалик, қишлоқ хўжалик органларини, витеренария хизмати органларини, халқ маорифи органларини, шунингдек корхоналарни, совхозларни, колхозларни, хўжалик ва жамоатчилик ташкилотларини ҳамда аҳолини қатнаштириш вазифаси топширилди.

Республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ хўжалиги кенгашлари ва меҳнаткашлар депутатларининг маҳаллий Советлари саноат корхоналари чиқариб ташлаётган нарсалар ва хўжалик-рўзғор чиқитлари билан шаҳарлардаги ва саноат марказларидаги сувларнинг, тупроқнинг ва атмосфера ҳавосининг ифлосланишини тугатиш ва бундай ифлосланишнинг олдини олиш, аҳоли яшайдиган жойларда сув таъминотини, канализацияни ва шу жойлардаги ифлосларни тозалашни яхшилаш; саноат корхоналарида, совхозлар ва колхозларда меҳнат шароитини ва хавфсизлик техникасини янада яхшилаш; озиқ-овқат саноати, умумий овқатланиш ва савдо корхоналарида санитария режимини таъминлаш; саноат корхоналарининг лойиҳаларини тузиш, уларни қуриш ва ишлатиш чоғида санитария нормаларига ва шартларига риоя қилишни таъминлаш тадбирларини илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтларининг, шунингдек касаба союз ташкилотларининг иштироки билан ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари лозим.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига санитария назоратини кучайтириш ва санитария органларининг ишини яхшилаш тўғрисида иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари билан бирликда таклифлар ишлаб чиқишни топширдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига, СССР Фанлар академиясига, СССР Медицина фанлари академиясига ва иттифоқчи республикаларнинг фанлар академияларига яқин йиллар ичида тегишли илмий-тадқиқот ташкилотларининг бутун эътиборини соғлиқни сақлашнинг қуйидаги энг муҳим проблемаларини ҳал қилишга қаратиш вазифасини юкладилар; грипп, ангина, қизамиқ, эпидемик гепатит, ичакда бўладиган юқумли касалликлар ва бошқа касалликларни самарали даволаш ва уларнинг олдини олиш методларини ва воситаларини қидириб топиш; болалар орасида ўлишни янада камайтириш ҳамда она ва бола соғлиғини таъминлаш тадбирларини ишлаб чиқиш; ишлаб чиқаришнинг янги тармоқларида ишчиларнинг касал бўлиб қолишининг олдини олиш; юрак-томир касалликларини даволаш ва уларнинг олдини олиш воситалари ва методларини қидириб топиш; рак ва бошқа ёмон шишлар билан оғришнинг сабабларини очиб бериш ҳамда шу касалликларнинг олдини олувчи ва самарали равишда даволовчи чораларни ишлаб чиқиш; аҳоли яшайдиган жойларнинг гигиенаси, овқат гигиенаси, профессионал гигиена ва мактаб гигиенаси соҳаларида нормативлар ишлаб чиқиш; медицина назариясининг (физиология, биохимия, цитология, вирусология, иммунология) асосий масалаларини ишлаб чиқиш проблемаларига жиддий эътибор берилиши керак. Иттифоқчи республикалар Министрлар Советларига иттифоқчи республикалар фанлар академияларининг медицина-биология бўлимларини кучайтириш юзасидан зарур чоралар кўриш топширилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорида иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва СССР Фанлар академияси зиммасига биология, кимё, ядро физикаси, электроника ва кибернетиканинг ҳозирги замондаги муваффақиятларидан фойдаланиш асосида самарали янги дори-дармонлар ва медицина техникаси буюмлари яратишга доир илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишларини анча кенгайтиришни таъминлаш; медицина саноати корхоналарида янги конструкторлик бюролари ва лабораториялар вужудга келтириш ва борларини мустаҳкамлаш, шунингдек уларнинг ишлаб чиқариш процессларини такомиллаштириш йўлидаги ишларини яхшилаш ҳамда дори-дармонларнинг, медицина аппаратлари, асбоблари ва ускуналарининг янги турларини кўплаб ишлаб чиқаришни тез жорий қилиш вазифаси юклатилди.

Даволаш-профилактика муассасаларидаги медицина ходимларини илмий-тадқиқот ишларига кенг равишда тортиш ва уларнинг ижодий активлигини ривожлантириш мақсадида йирик касалхона-поликлиника ва санитария-эпидемиология муассасаларида медицина илмий жамиятларининг секцияларини тузиш мақсадга мувофиқ деб топилди. СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига ВЦСПС иштироки билан мазкур секциялар тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқиб, тасдиқлаш топширилди.

Аҳолининг кенг ижодий иштирокисиз санитария-соғломлаштириш тадбирларини ўтказиб бўлмаслиги ва халқ соғлиғини сақлаш ишларини яхшилаш мумкин эмаслиги сабабли, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Тула области ва Орехово-Зуево, Борисов ва бошқа шаҳарлардаги партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ҳамда Қизил Крест Жамияти ташкилотларининг аҳолининг актив иштироки билан шаҳарлар, қишлоқлар ва корхоналарнинг санитария ҳолатини яхшилаш, уларни обод қилиш, кўкаламзорлаштириш йўлидаги ташаббусини маъқулладилар ва маҳаллий партия ҳамда совет органларига бу тажрибани ёйишни ва соғлом турмуш учун курашда аҳолини ўз фаолиятини кўрсатишга рағбатлантиришни тавсия қилдилар. Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг соғлиқни сақлаш билан шуғулланувчи доимий комиссиялари ишини анча яхшилаш, аҳолининг кенг табақаларини уларнинг ишида тағин ҳам актив қатнашишга тортиш зарур, деб топилди.

Медицина муассасаларининг ишини яхшилаш масалаларини ҳал қилишга меҳнаткашларни жалб қилиш мақсадида даволаш-профилактика ва санитария-гигиена муассасалари ҳузурида медицина ходимлари, партия, комсомол, касаба союз, хўжалик ташкилотларининг ва аҳолининг вакилларидан иборат жамоатчилик кенгашлари тузиш зарур, деб топилди. ВЦСПС СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги билан бирликда медицина муассасалари ҳузуридаги жамоатчилик кенгашлари тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқиб, тасдиқлашлари лозим.

Иттифоқчи республикаларнинг Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, СССР Маданият министрлиги, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитети, СССР Қизил Крест ва Қизил Яримой Жамиятлари Союзининг ижроия комитети зиммасига Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори билан аҳоли орасида ва айниқса ўқувчилар ва ёшлар орасида медицина ва гигиена билимларини кино, радио, телевидение, матбуотдан фойдаланиб, шунингдек санитария-оқартув адабиёти ва плакатлари чиқаришни кўпайтириш йўли билан пропаганда қилишни яхшилаш вазифаси юклатилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети инсоннинг сиҳат-саломатлиги тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилиш партия, совет, комсомол, касаба союз ташкилотларининг ва бошқа жамоатчилик ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан бири эканлигини кўрсатиб ўтдилар ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXI съездининг тарихий қарорларидан руҳланган совет халқи мамлакатимизда соғлиқни сақлашни янада ривожлантириш тадбирларини қизғин равишда қўллаб-қувватлайди, деб ишонч билдирдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети медицина ходимларининг олижаноб меҳнатига юксак баҳо бериб, улар аҳолига медицина хизмати кўрсатишни бутун чоралар билан яхшилаш учун ўзларининг бутун куч ва билимларини сарфлайдилар, деб умид билдирдилар.

* * *

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «СССР аҳолисига медицина хизмати кўрсатишни ва унинг соғлиғини сақлашни янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори СССР Олий Советининг IV сессиясида қабул қилинган қарорлари амалга оширилаётганлигини ёрқин равишда ифодалайди.

Қуролли Кучлар янада қисқартирилиши натижасида бизнинг халқимиз, бизнинг мамлакатимизга керакли маблағ сезиларли равишда тежалади. Совет ҳукумати тежалган маблағларнинг анча қисмини совет халқининг фаровонлигини янада яхшилашга сарфлайди. Эълон қилинаётган бу қарордан маълум бўлишича, шу маблағларнинг бирталай қисми аҳолига медицина хизматини кўрсатишни яхшилашга сарф бўлади.

Алишер Навоий номли театрда концерт

19 январда кечқурун А. Навоий номидаги ўзбек давлат опера ва балет театрида катта концерт бўлди. Концертда республика санъат усталари иштирок этдилар.

Концертда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов, СССР Олий Советининг депутати Е. А. Фурцева ва уларнинг ҳамроҳлари ҳозир бўлдилар.

К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов ва Е. А. Фурцева ўртоқлар залда пайдо бўлганларида томошабинлар уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. Тошкент жамоатчилиги вакиллари Коммунистик партия ва Совет давлатининг таниғли арбобларини қизғин табриклаб, жонажон Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитетига ўзларининг чексиз муҳаббат ва содиқликларини изҳор қилдилар.

Зўр муваффақият билан ўтган концертда О. А. Алимов, А. П. Бизов, Г. А. Габриельянц, Р. Ғ. Ғуломов, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, М. В. Муҳаммаджонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва Ташқи ишлар министри С. О. Азимов, СССР Олий Советининг ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари, республика министрлари ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

ОЗАРБАЙЖОН АДАБИЁТИ ҲАФТАЛИГИ

Улуғ дўстлигимизнинг яна бир намойиши

Озарбайжон адабиёти ҳафталиги муносабати билан Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган қардош республика ёзувчилари ва артистлари Тошкент билан танишмоқдалар.

Озарбайжоннинг адабиёт ва санъат арбоблари делегацияси аъзолари 19 январь эрталаб Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институтида бўлдилар. Ўрта Осиёда энг катта Шарқ қўлёзмалари фондининг ходимлари уларга Шарқ шоирлари, философлари ва олимларининг энг яхши асарларини кенг ўрганувчи ва оммалаштирувчи институтнинг фаолияти тўғрисида сўзлаб бердилар. Бу ерда тўпланган ўтмишнинг уникал маданият ёдгорликлари орасида гениал ўзбек олимлари Абу Али ибн Сино ва Улуғбекнинг яқинда нашр этилган асарларининг оригиналлари, улуғ Озарбайжон ёзувчилари Низомий ва Фузулий ҳамда машҳур тожик шоирлари Жомий ва Хофиз Шерозийларнинг қўлёзмалари меҳмонларни айниқса қизиқтирди.

— Биз ўзимизни халқларимиз ўртасидаги абадий дўстликнинг манбалари олдида тургандек ҳис қилмоқдамиз, — деди делегация бошлиғи, Озарбайжон Ёзувчилари союзи раиси Меҳти Ҳусайн. — Биз Ўзбекистон шарқшунослари олиб бораётган бебаҳо ишларга қойилмиз.

Озарбайжон адабиётчилари ва артистлари ўша куни Тошкент телевизион марказида ҳам бўлдилар. Улар студияда ўрнатилган энг янги аппаратларни кўздан кечирдилар, телевизион эшиттиришлар программаси билан танишдилар. Делегация аъзолари эшиттиришларнинг кўпларида Россия Федерацияси, Украина, Озарбайжоннинг ва мамлактимиздаги бошқа республикаларнинг экономика ҳамда маданият соҳасидаги ютуқлари акс эттирилганлигини зўр мамнуният билан таъкидладилар. Меҳмонлар телевизор экранларида яқинда кўрсатиладиган болалар эшиттиришларидан бирининг репетициясида ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ МИЛЛАТЛАР СОВЕТИНИНГ ИҚТИСОДИЙ КОМИССИЯСИДА

Шу кунларда Миллатлар Совети Иқтисодий комиссиясининг мажлиси бўлиб, бу мажлисда иқтисодий комиссиянинг таклифига биноан, СССР Олий Совети томонидан капитал қурилиши учун қўшимча равишда ажратилган 440 миллион сўм маблағни иттифоқчи республикалар ўртасида тақсимлаш тўғрисида СССР Госпланининг таклифи қараб чиқилди.

Докладчи — СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва СССР Госплани раиси А. Н. Косигин капитал қурилиш учун ажратилган маблағларнинг 1959 йилда иттифоқчи республикалар томонидан ўзлаштирилиши якунлари тўғрисида гапириб, СССР Олий Совети томонидан қўшимча равишда ажратилган маблағларни капитал қурилиш планининг тармоқлар бўйича ва иттифоқчи республикалар бўйича бажарилганлигини ҳисобга олиб, тақсимлаш тўғрисида таклиф киритди.

Фикр олишилгандан кейин иқтисодий комиссия қабул қилган қарорга мувофиқ, қўшимча равишда берилган маблағлар асосан кимё саноатини ва бинокорлик материаллари саноатини ривожлантиришга сарфланади.

Иқтисодий комиссия комиссиянинг 1960 йилги иш планини қараб чиқди ва тасдиқлади.

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ— ТИНЧЛИКНИНГ БОШ ЙЎЛИ

ХАЛҚ ОРЗУСИ

САМАРҚАНД. («Қизил Ўзбекистон» мухбири) Область меҳнаткашлари СССР Министрлар Советининг Раиси ва КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг сессияда қилган докладини зўр мамнуният билан ўрганмоқдалар. Докладда изҳор қилинган фикр ва таклифлар Совет Иттифоқи халқларининг асл муддаоси ва мақсадини ифода этди деб таъкидламоқдалар.

— Ер юзида мустаҳкам тинчликни ва халқлар ўртасида дўстликни таъминлаш,—деди В. И. Ленин номидаги «Красний двигатель» заводининг мастери ўртоқ Полетаев,— жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ташқи сиёсатининг асосий мазмунидир. Ленинча бу доно сиёсатда совет халқининг асл орзу-ниятлари ифодаланган.

Ҳукуматимизнинг ғамхўрлигига жавобан заводда пландан ошириб маҳсулот ишлаб чиқариш учун социалистик мусобақа янада кучайди. Ўртоқ Полетаев бошлиқ 4-механика цехининг ишчилари ҳар куни пландан ошириб 320—350 дона поршень ишлаб чиқармоқдалар. Завод коллективи трактор ва автомобиль запас қисмлари тайёрлаш кунлик планини ошириб бажармоқда.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган доклади ва сессиянинг материаллари корхоналарда, колхоз ва совхозларда, ўқув юртлари ва муассасаларда зўр қониқиш билан ўқиб ўрганилмоқда ва қизғин маъқулланмоқда.

МЕҲНАТ КЎТАРИНКИЛИГИ

ТЕРМИЗ. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Сурхондарё областининг саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларида СССР Олий Совети сессиясининг якунларига бағишланган митинглар бўлиб ўтмоқда. Термиз пахта тозалаш заводи ишчи ва хизматчиларининг митингида сўзга чиққан слесарь ўртоқ В. Гусак бундай деди:

—Ҳукуматимизнинг олий органи ер юзида тинчлик, осойишталик ва тотув яшаш ҳақида қайғираётир. Бу—бизнинг айни муддаомиздир. Жонажон партиямиз ва Совет ҳукуматининг бу ғамхўрлигига жавобан янада яхшироқ меҳнат қиламиз.

Завод электр цехининг бошлиғи ўртоқ Назиров электр қувватини тежаш—мамлакатимиз қудратини мустаҳкамлашга қўшган катта ҳиссамиз бўлади, деди. У 1960 йилда 1000 киловатт-соат электр қувватини тежашга чақирди. Мотовоз бошқарувчи ўртоқ М. Тихонов митингда бундай деди:

—Совет Армияси қўшинлари сонини 1 миллион 200 минг кишига камайтириш ҳақидаги таклиф СССРнинг тинчлик сиёсатини яна бир карра дунёга намойиш қилади, мамлакатимиз халқ хўжалигини тағин ҳам тезроқ ривожлантириш имкониятини беради. Совет Армияси сафидан бўшаб келадиган азаматларни ўз ишчи оиламизга кенг қучоқ очиб қабул қиламиз, уларга ўз ҳунар ва билимларимизни ўргатамиз.

Заводнинг илғор толачилар бригадаси бошлиғи М. Майорова, ташувчи А. Валиев, партия ташкилотининг секретари М. Приликова ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, оқилона тинчлик сиёсати олиб бораётган Совет ҳукумати, Коммунистик партия ва шахсан Никита Сергеевич Хрушчевга самимий олқишлар йўлладилар. Улар пахта толаси ишлаб чиқариш бўйича ойлик планни 20 январгача бажаришга қарор қилдилар.

Шаҳар темир йўл узели паровоз депосида Термиз-Амударё портида, Шарғун шахтасида, Термиз нефть конларида ҳам ишчи ва хизматчиларнинг кўп кишилик митинглари бўлиб ўтди. Митинг қатнашчилари СССР Олий Совети тўртинчи сессияси якунларини бир оғиздан маъқуллаб, тинчлик осойишталик ва тотув яшаш тадбирларини ўртага ташлаган, тинчлик байроқдори ўртоқ Хрушчевга минг-минг раҳмат айтдилар. Саноат корхоналарининг ишчилари ўз устиларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар.

ОҚИЛОНА СИЁСАТ

ФАРҒОНА, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Область саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларида, барча ташкилот ва муассасаларда СССР Олий Совети сессияси материалларига бағишланган митинглар бўлиб ўтмоқда. Ҳамма жойда Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг жаҳонда тинчликни таъминлашга қаратилган доно сиёсати қизғин маъқулланмоқда.

Фарғона шаҳридаги 3- пахта заводида ўтказилган митингда ишчи Завруп қуйидагиларни айтди:

— Мен немис-фашистлар билан бўлган жангда бир оёғимни йўқотдим. Уруш офатларини ўз кўзим билан кўрганман. Шунинг учун яна уруш бўлишини, одамларнинг қирилишини сира истамайман. Коммунистик партиямиз ва жонажон Совет ҳукуматимиз Қуролли Кучларни камайтириб, олижаноб сиёсатни амалга оширмоқда. Мен ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг сессиядаги докладини аввал радиодан диққат билан тингладим. Сўнгра газетада ўқидим. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг тинчлик сиёсатини чин қалбимдан табриклайман.

Сўзга чиққан бошқа ўртоқлар ҳам унинг юрак сўзларини маъқуллашди. Митингларда Совет ҳукуматининг тинчликка қаратилган сиёсати маъқулланиб, заводда олинган социалистик мажбурият қайта кўриб чиқилди.

Шаҳардаги пиллакашлик фабрикаси, консерва заводи, «Большевик» фабрикаси, тўқимачилик комбинати, гидролиз заводи, ёғ-мой комбинати ва бошқа саноат корхоналарида ўтказилган митингларда ҳам ишчилар ва хизматчилар сўзга чиқиб, коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг тинчликка қаратилган доно сиёсатини тўла маъқулладилар ҳамда ўз устиларига оширилган мажбуриятлар олдилар.

БАХТ-САОДАТ УЧУН

СССР Олий Совети сессияси томонидан қабул қилинган Иттифоқимиз Қуролли Кучларини яна анча қисқартириш тўғрисидаги Қонун жаҳондаги барча яхши ниятли кишиларни беҳад қувонтирди. Бу Қонун ёппасига ва батамом қуролсизланиш йўлидаги ажойиб қадамдир. Бу табаррук қадамни тинчлик посбони деб ном олган бизнинг мамлакатимиз бошлади. Бу бизни янада руҳлантириб юборди.

Мамлакатимизда ишлаётган атом электростанцияси халқ хўжалигини электр қуввати билан таъминлаяпти. Иттифоқимиздаги жуда кўплаб илмий тадқиқот институтларида атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланиш билан боғлиқ бўлган масалалар ҳал этилаётир. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ядро физикаси институти ҳам ана шундай институтларнинг биридир.

Институтимиз олимлари бутун фаолиятларини шу муҳим ва фахрли ишга — атом энергиясидан халқ хўжалиги эҳтиёжларида фойдаланиш масалаларини ҳал этишга бағишламоқдалар. Яқиндагина институтимизда атом реакторининг ишга туширилиши Партия ва Ҳукуматимизнинг атом мўъжизаларидан тинчлик мақсадларида фойдаланишга қанчалик катта аҳамият бераётганини яққол кўрсатди.

Биз атомчи олимлар 1 миллион 200 минг кишини ҳарбий хизматдан бўшатиш тўғрисидаги ҳабарни беҳад ҳурсандчилик билан кутиб олдик. Бу халқларимизнинг осойишта яшашига катта ҳисса қўшади. Ер юзидаги инсон тинч-тотув яшасин, халқлар ўртасида дўстлик мустаҳкамлансин — ҳаммамизнинг тилагимиз шу.

А. КЛЕЙН,
физика-математика фанлари кандидати. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ядро-физикаси институти директорининг ўринбосари.

АЙНИ МУДДАОМИЗ, БУ!

СССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг тинчлик учун, инсониятнинг фароғатли ва бахтиёр умр кечириши учун дадил ва фидокорона курашаётганлиги кимларни қувонтирмайди дейсиз. Мен бир пири-бадавлат кексаман. Менинг бошимдан жуда кўп синоатлар ўтган, ҳаётнинг кўп аччиқ-чучукларини кўриб, фақат совет замонидагина бахт нима, ҳаёт нима, инсонлик нималигини билган кекса куйчиман. Мен меҳнаткаш ва камтар халқимизнинг ва Ватан меҳр-муҳаббати билан тўлиб-тошган юрагим ваколатини олиб шундай демоқчиман.

Эндиликда ҳамма ҳам тинч яшаб, эркин меҳнат қилишни орзу қилади. Ҳали ҳам келажак боғларимизнинг ниҳоллари — ўғил-қизларимиз ҳаётига чангал солмоқчи бўлган бургутдай ҳўмрайиб турган «уруш» сўзини эшитсам юрагим орзиқиб кетади. Чунки мен ўз ўлкамиз тарихини ўрганганимда жуда кўп тўкилган қонларни биламан. Энди имоним комилки, одил ташқи сиёсат олиб бораётган ҳукуматимиз ва меҳрибон партиямиз бизнинг суянган тоғимиз экан, одамларни қиришга атаб ишланган қуроллар қайта эритилиб, улардан тракторлар, уй рўзғор асбоблари, комбайнлар ишланади, металлдан замбараклар эмас, машиналар ясалади.

Мен ва менинг ёшимдаги барча кексалар ҳукуматимизнинг қуролли кучларимизни қисқартириш ҳақидаги Қонунини сидқидилдан табриклайдилар ва буни кўнгилларидаги айни муддао деб қабул қиладилар.

Зокир ҲАБИБИЙ,
кекса шоир.

КПСС МК ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИ!

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТНИ ҲАММА СОҲАДА БАЖАРИШ УЧУН КУРАШАЙЛИК!

ҚАҲРАМОНЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯ

КАТТА МАҚСАД ЙЎЛИДА

У Москвадан зўр куч-ғайрат тўплаб, илҳом олиб, янги дўстёронлар орттириб, Марказий Комитет Пленумида бамисоли бутун ҳамқишлоқлари номидан ҳисоб берган кишидек қайтди.

— Қаҳрамонлик муборак бўлсин!

—Худди ўзимиз олтин медаль таққандек бўлдик...

Қутлуғ бўлсинга келган катта-кичик шундай дейишарди. Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва болға» олтин медали ярашиб турган кителини келди-кетди тугамагунча ечмади Меликўзи.

Янги йилга Пахта байрами уланиб кетди. Кечани-кеча, кундузни-кундуз демай, вақт билан сира ҳисоблашмай ишлаган, эрта баҳордан буён тинмай, саратон жазирамасини, кузак изғиринини бардош билан енгиб, зўр курашда юзи шувуг бўлмаган азаматларнинг тўйи ҳам ишига яраша катта бўлди.

Ҳар бир нарсанинг ўз маврути бор, деб ишни уйқусида босишга, темирни қизиғида уришга одатланган Меликўзи янги йилнинг олтинчи кунийёқ каллайи саҳарда туриб, бултур кузда кунига 10—12 тоннадан пахта терганида ҳам эгнидан тушмаган усти-бошини кийди, қалин камарини янада маҳкамроқ боғлади.

— Ўртоқ,— деди у хотини Сотқинойга,— дам олганимиз ҳам етар. Сен ҳам бугун-эрта Чустга жўнаб кетсанг керак. Тушга палов қил. Соат бирларга дамласанг бўлади. Уч-тўрт киши бўлиб келамиз.

Бригадир далага чиқди. Ҳар бир қарич ери, ҳар бир кафт тупроғи азиз, ҳар бир марзаси, ҳар бир туп дарахти қадрдон дала қор кўрпаси остида. Тут новдалари қордан упа қўйган. Ҳў нариги картанинг чеккасида бир туп ўрик дарахти ғамгин кишидек бошини қуйи солиб, чуқур сукутда. Шу дамда Меликўзининг кўз ўнгидан кишилар оқими жўш урган бир азим дарёдек Москва кўчалари ўтди. У, Москвани севади, улуғ пойтахт билан фахрланади. У, ўзини Москва денгизининг бир томчиси деб ҳис қилади. Лекин киндик қони тўкилган мана шу қишлоқ, мана шу ер ҳам унга онадек қадрли эмасми? Уни Москвага олиб борган, ном чиқаришига сабаб бўлган жой сийнаси сахий мана шу далалар эмасми?! Аммо жонажон дала гўё уйқуда. Майли ором олсин. Лекин, қиш— бекорчилик эмас. Қишлоқда ҳаёт томири уриб турибди.

Шу ўйлар билан бораётган Меликўзи қўнжи тиззасигача келадиган резина этик кийиб олган Эшқўзи ака Дўстқўзиевнинг ёнига яқинлашай деб қолди.

Нариги карталарда Юнусбой Аҳмедов билан Ўролбой Жўраев ерга яхоб беряпти.

— Ер тўйса, эл тўяди. Гўнг ерни семиртиради, яхоб ҳашаротнинг тухумини қуритади,— деди Эшқўзи ака.

Бугун-эрта яхобнинг тугашига, 110 гектар майдоннинг сувга қонишига кўзи етган Меликўзи «ДТ-24» тракторига прицеп тиркаб гўнг ташиётган механизаторларнинг, ариқ-зовур тозалаётган йигит-қизларнинг ғайратини кўриб, хурсанд бўлди.

Уч юз тоннадан гўнг сиғадиган иккита чуқур гўнгхона тўлдирилиб, усти ёпиб, димлаб қўйилган.

Қаҳрамоннинг бригадасида бу йил 110 гектар ерга чигит экилади. Ана шу майдон 1959 йил декабрь ойининг биринчи ярмидаёқ чуқур шудгор қилиб қўйилган эди. Ҳозир ер қалин қор остида хамирдек кўпчиб келяпти.

Меликўзи далани бу қадар соғиниб қолганини ўзи ҳам сезмаган экан. Вақт қандай ўтганини билмай қолди. Умринисо Ҳайитова, Ўғилжон Абдурасулева ва Турсуной Умурзоқовани зўрға қидириб топган бригадир уйга улар билан бирга, айтган вақтидан сал кечикиброқ кириб келди.

— Ош ланж бўлиб қолай деди-ку, — меҳмонларни бошлаб келаётган эрини кўрган Сотқиной шундай деб юборди.

— Ош ланж бўлса ҳам, иш ланж бўлмасин,— деди Меликўзининг ўрнига Умринисо.

— Тўғри айтасиз, тўғри.

Сотқиной ош сузгунча Меликўзи меҳмонларга Москва сафари, донгдор механик-ҳайдовчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова ҳақида сўзлаб берди. Унинг ҳикоясини бундан илгарироқ ҳам эшитишган. Лекин бугун яна илтимос қилиб:

— Турсуной қанақа жувон экан, гавдаси қандай: қишлоғимизда кимга ўхшайди? — деб суриштириб кетишди.

Лекин «аввал таом, бадаз калом» деганларидек, суҳбат ошдан кейин қизиб кетди.

— Турсунойми,— деб гап бошлади Меликўзи,— нозиккина жувон. Лекин гап гавдада эмас, юракда. Ғайрати зўр. У ҳам сизга ўхшаган она. Бир ярим яшар қизчаси бор. Исми Муҳаббат деди. Эри колхозда радист экан. Уни ҳам механик-ҳайдовчиликка ўргатибди. Пленумда сўзга чиқди. Ҳаммани қойил қолдирди. Азамат қиз. «Хотинингиз қачон механик-ҳайдовчи бўлади?» — деб сўраб қолди. «Шу йил» деб ваъда бердим. Сотқинойни эртага Чуст механизация мактабига жўнатмоқчиман.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Умринисо Ҳайитова ўтган йили бригадир бўлиб ишлади. Бригада аъзолари гектаридан 56 центнердан пахта топширишди. Бригадирнинг ўзи 8000 килограмм пахта терди. Эҳтимол, Умринисонинг ўрнида бошқа биров бўлса:

— Хотин бошим билан ҳам бригадирман, ҳам теримчиман, бундан ортиғининг нима кераги бор?—деб қўя қоларди. Лекин Умринисонинг феъли, фазилати унақа эмас. Унга кечаги ютуқ бугун камдек бўлиб кўринади, у қийинчиликлардан қўрқмайди. Умринисо ҳам механик-ҳайдовчи бўлади, дугонаси билан бирга ўқигани боради.

Ошга таклиф қилинганлар қаторида звено бошлиғи Камол Жамоловнинг хотини Турсуной Умурзоқова билан Ўғилхон Абдурасулева ҳам бор эди. Ўғилхон бултур мавсумда 13000 килограмм пахта терди. Ёмон натижа эмас. Лекин шунча ҳосилни бир чаноқлаб териб олгунча қанча куч, қанча вақт кетди! Агар Ўғилхон ҳам механик-ҳайдовчи бўлганида, Турсунойдек 210 тонна «оқ олтин» теролмасмиди? Кетмонку сурилди-я, лекин энди нега қўл билан пахта терар эканмиз?!

Чиноз районидаги Киров номли колхоз механик-ҳайдовчиси Турсуной Охунова изидан бораётган минг-минглаб ўзбек хотин-қизлари, азамат йигитлар шундай деб ўйлайдилар.

Сотқиной Йўлдошева, Умринисо Ҳайитова, Ўғилжон Абдурасулева, Турсуной Умурзоқова Чуст механизация мактабига ўқишга жўнаб кетишди. Улар колхозга механик-ҳайдовчи бўлиб қайтишади. Донгдор механизатор Меликўзи Умурзоқов Турсунойга берган ваъдасининг устидан чиқади: хотини—Сотқиной, Турсунойнинг минглаб дугоналари механик-ҳайдовчи бўлиб етишадилар.

Йигитларни ҳам, хотин-қизларни ҳам техникани эгаллашга ким отлантирди? Партиямиз чақириғидан илҳомланган Валентин Тюпко, Меликўзи Умурзоқов, Турсуной Охунованинг шавкатли меҳнати эмасми? Ҳа, пўлат отларнинг мана шу моҳир чавандозлари, улуғ марранинг пешқадамлари машина-инсоннинг, пахтакорнинг ҳақиқий дўсти эканлигини дангал кўрсатишди.

Бултур Умурзоқов бригадасида ҳар бир киши ҳисобига 18400 килограммдан пахта етиштирилди. Бир центнер пахтага бори-йўғи 2,5 тадан меҳнат куни сарфланди, бир центнер пахтанинг таннархи 60 сўмга тушди. Бу, машинанинг шарофати, комплекс механизациянинг самараси.

Меликўзи Умурзоқов ён дафтарчасига қараб, ҳикоясини давом эттирди:

— 1959 йилда комплекс механизация бригадаси тузилди, кетмон ишлатилмади. Умумий ҳосилнинг 55.5 проценти машинада териб олинди. Колхоз бўйича бир центнер пахтанинг таннархи 120 сўмга тушган бўлса, бригадамизда 60 сўм бўлди, холос.

Бригадир КПСС Марказий Комитети декабрь (1959 йил) Пленуми маҳсулот таннархини янада арзонлаштириш, ялпи ҳосилни муттасил оширишни муҳим вазифа қилиб қўйганлиги ҳақида сўзлаб кетди:

— Бу йил ҳосилнинг камида 70 процентини машинада териб оламиз. Гектаридан бултурги 52 центнер ўрнига 60 центнердан «оқ олтин» топширамиз. Юксак мукофотга жавобимиз шу бўлади.

Меликўзи Умурзоқовнинг ўзи бу йил 300 тонна пахта териш мажбуриятини олди. У Валентин Тюпко бригадасининг ишига юксак баҳо бериб:

— Кетмондан воз кечиб, бутун дала ишларини механизациялашни, машиналардан қанақа фойдаланишни дўстим Валентиндан ўрганиш керак,—деди.

Бугун Меликўзи бригадасида иш қизғин. Йўқ, фақат донгдор механизатор бошлиқ бригададагина эмас, Ленин номли колхозда ҳам, Поп районида ҳам кўклам тараддуди кўрилаётир.

Ленин номли колхоз аъзолари Найман массивини ўзлаштириб, пахта майдонини янада кенгайтиришга, шу билан бирга ҳосилдорликни оширишга, 1960 йилда гектаридан камида 40 центнердан пахта топширишга, пахта етиштириш жиҳатидан 1965 йилга мўлжалланган даражага 1962 йилдаёқ етиб олиб, етти йилликни тўрт йилда бажариш учун курашмоқдалар.

— Эндиликда,— дейди тракторчидан чиққан бригадир,— қуруқ сўз билан «раҳбарлик» қилиш вақти ўтди. Яхши бригада ва звено бошлиғининг ўзи ҳам деҳқон, ҳам механизатор бўлиши керак.

Биз ўртоқ Умурзоқов билан узоқ суҳбатлашиб ўтирдик. Бу катта мақсад ҳақидаги ажойиб ҳикоя эди. У янада юксак чўққиларга парвоз қилишга тайёр турган лочинга ўхшаб узоқни кўзлар, эртанги мўл-кўл ва арзонга тушадиган пахта хирмонлари ҳақида сўзлар эди.

Ҳамид НУРИЙ.

БУРДОҚИГА БОҚ!

200 ҚОРАМОЛ, 150 ҚЎЙ БОҚУВГА ҚЎЙИЛДИ

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг чорвадорлари гўшт етиштириш бўйича етти йиллик план топшириқларини 1961 йилда бажариш, 1960 йилда ҳар юз гектар ер ҳисобига камида 45,3 центнер гўшт, 96 центнер сут етиштириш мажбуриятини олдилар.

Шу мақсадда махсус бўрдоқига боқиш бригадаси ташкил қилиниб, 200 бош қорамол, 150 қўй, 50 чўчқа ва 200 та парранда боқувга қўйилди. Бригадага тажрибали зоотехник ўртоқ Умурзоқ Алибеков бошчилик қилмоқда.

Бўрдоқилар группаларга ажратилиб, улар иссиқ жойларда яхши боқилмоқда. Бунинг учун етарли миқдорда концентрат озуқа, кунжара, арпа, кепак жамғариб қўйилди. Бундан ташқари, молларга истаганча шелуха ҳам бериб борилади.

Молбоқар Қ. Тиллаев, чўчқабоқар Тен як-гун, чўпон Қ. Худойберганов, паррандабоқар М. Шапақова ўртоқлар ўзаро мусобақалашиб, молларни семиртириш учун курашмоқдалар. 1 январдан 10 январгача ўрта ҳисоб билан қўйлар 4 килограмм, қорамоллар ва чўчқалар 15 килограмм, паррандалар 0,5 килограммдан семиртирилган.

Колхоз чорвадорлари давлатга шу йилнинг биринчи кварталида молларни семиртириш ҳисобига 200 центнер гўшт топширмоқчилар. Улар қорамолнинг тирик вазнини 220 килограммга, қўйларни 50 килограммга, чўчқаларни 110 килограммга, паррандани 2,5 килограммга етказиб гўштга топширадилар.

Ж. ХОЛМАТОВ,
Т. ЙЎЛДОШЕВ.

БУХОРО ОБЛАСТИ. Турсуной Охунова чақириғига қўшилиб, пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчилари бўлиш учун отланган қизлар ҳаракати тобора кенгаймоқда. СУРАТДА: Ғиждувон районидаги «Гулистон» колхозида механик-ҳайдовчи бўлишга сўз берган бир группа қизлар (чапдан ўнгга)—Обида Ҳамроева, Мутара Тўйжонова, Гулсора Асророва ва Ҳамро Шукурова.

Ш. Мўминов фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Бўрдоқи моллар ҳисобига

ЖИЗЗАХ, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Будённий номли колхоз аъзолари илғор чорвадорлар тажрибаси асосида 80 та қорамол, 40 та чўчқа ва 500 та қўйни бўрдоқига боқиб семиртирдилар. Ширали концентратлар билан боқилган ҳар бир қўйнинг ўртача вазни 55 килограмм, қорамолнинг оғирлиги 240 — 250 килограммга етди.

Колхозчилар 1960 йилда давлатга гўшт сотиш планини бўрдоқи моллар ҳисобига бажариш, шу билан гўшт етиштириш юзасидан шу йилдаёқ 1965 йил даражасига етиб олишга қарор бердилар. Колхоз янги йилдан бошлаб давлатга нуқул бўрдоқи моллар етказиб бермоқда. Январь ойи давомида йиллик план ҳисобидан 400 центнер бўрдоқи гўшти топширилади.

ЕР ТЕКИСЛАШНИНГ ЯНГИ УСУЛИ

Маълумки, суғориладиган деҳқончилик шароитида ариқлар орқали суғоришни ташкил қилганда экин майдонларининг паст-баланди ва нишаби жуда аниқ бўлиши керак. Ваҳоланки, шу вақтгача ерни текислаш инженер лойиҳаларига мувофиқ ўтказилмаган, натижада ишлар қимматга тушган ва участкаларни тайёрлаш сифати ёмон бўлиб келган.

Ерларни лойиҳа бўйича текислаш суғориладиган деҳқончиликда юксак маданият қоидасидир. «Узгипроводхоз» институтида пухта ишлаб чиқилган иш схемаларида машиналарни жорий қилишнинг қаттиқ технология режими кўзда тутилади. Улардан тўғри фойдаланиш ҳар қандай паст-баланд жойларда ва катта майдонларда техникани қўлланишга имкон беради.

Ҳозирги вақтда колхоз ва совхозлар яна 65 минг гектар қўриқ ерларни кўкламги экишга тайёрламоқдалар. Қилинган ҳисоблар ана шу прогрессив методни жорий қилиш туфайли хўжаликлар бир неча миллион сўм маблағ тежаш имкониятига эга бўлишларини кўрсатади.

Уруғлик хўжаликда катта даромад

САМАРҚАНД, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Сочак қишлоғининг етиштирадиган «Қизил» ва «Каба» навли пиёзлари, думалоқ сариқ сабзи, барра бодринг ва қирмизи помидорнинг серҳосил уруғи республикамиздан ташқарида ҳам машҳур. Ана шу қишлоқдаги Киров номли колхоз ҳар йили 16—18 хил уруғлик экинлар экади. 1959 йилда 77 гектар майдонга экилган «Қизил» ва «Каба» навли пиёздан 260 центнер уруғлик олинди.

Самарқанд областида сабзавот ва полиз экинлари уруғини етиштиришда асосий манба бўлган бу колхоз катта даромадлар олмоқда.

СУТ КЎПАЯДИ

Ҳазорасп районининг чорвадорлари «Коммуна» колхозининг аъзоси Ўғилжон Мадраҳимовани моҳир сигир соғувчи сифатида ҳурмат қиладилар. Ўртоқ Мадраҳимова ўзига биркитилган 20 бош сигирни зоотехника қоидалари асосида асрайди, рацион бўйича озиқлантиради.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қароридан руҳланган ўртоқ Мадраҳимова бу йил ҳар бир сигирдан камида 2300 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилди.

С. ИБРОҲИМОВ,
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

Эргашой Иномова — оддий қишлоқ қизи. Бу қиз бир мавсумда 22 минг килограмм пахта териб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлди, унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилди. Эргашой 1958 йилда бригадага бошчилик қилди. Бу бригада ҳар гектар ердан 28 центнердан ҳосил олди. Ўтган йили 127 гектар ернинг ҳар гектаридан 30,5 центнердан ҳосил топширди. Эргашой тракторчи бўлиб ишлаш мақсадида Қўқондаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш мактабида сиртдан ўқиди ва муваффақиятли тамомлади. Кузда 70 гектар ерни шудгор қилди.

БУЛАР ҲАМ САФГА ҚЎШИЛДИ

Бу йил Эргашой Иномова бошлиқ бригада трактор-далачилик бригадасига айлантирилди. Мавжуд ишчи кучлари 50 процент камайтирилди. Звеноларга механизацияни яхши биладиган кишилар бошлиқ қилиб қўйилди. Пахта майдонлари ўтган йили кузда яхлитлаштирилди. Карталарнинг боши ва этагидаги гўнгхоналарда маҳаллий ўғит чиритилмоқда. Бригада бу йил гектаридан 32 центнердан ҳосил етиштирмоқчи.

— Биз барча майдонга чигитни квадрат-уялаб экамиз ва ҳамма ердаги ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз,— дейди ўртоқ Иномова,— 90 процент майдонимиздаги пахтани машинада терамиз. Бригадамизда 3 та пахта териш машинаси бор. Бу машиналарни дала ишларига ҳозирдан тайёрлай бошлаймиз. Мен машинада пахта теришда Чиноз районидаги Киров номли колхознинг машҳур механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охуновадан қолишмай ишлашга ҳаракат қиламан.

Фрунзе районидаги Калинин номли совхозда Турсунойнинг сафдоши фақат Эргашой Иномова эмас. Тошбиби Жалилова, Сайфинисо Ботирова, Мамахон Болтабоева, Хатирахон Мирзаева, Р. Султонова ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳам комплекс механизацияни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилмоқдалар, пахта теримини кўпроқ машиналаштириш учун ҳозирдан тайёргарлик кўрмоқдалар. Бригада бошлиқлари Турсунойдан намуна олиб, терим машинасида ишлашни ўрганмоқдалар. Совхоздаги 50 та пахтачилик бригадасидан 40 таси бу йил трактор-далачилик бригадасига айлантирилди.

И. ТЎХТАСИНОВ,
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

ГАГАНОВА-ЧИЖ ИЗИДАН

ЖАРҚЎРҒОН, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Ёш коммунист Фотима Маматқулова Ленин номли колхознинг Қизил байроқ участкасида ясли мудираси бўлиб ишлар эди. Яқинда у колхоз правлениесига ва бошланғич партия ташкилотига ариза берди. Аризада бундай дейилади:

«Мен КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорини ва ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқини ўқиб чиқдим. Бу ҳужжатлар мени бевосита колхоз ишлаб чиқаришида қатнашишга руҳлантирди. Мени қолоқ участкага бригада бошлиғи қилиб юборишингизни сўрайман».

Ўртоқ Маматқулованинг илтимоси қондирилди. У ўтган йили колхознинг ўртача кўрсаткичидан гектарига 2 центнердан кам пахта топширган 13-бригадага бошлиқ қилиб тайинланди.

Ёш ватанпарвар 30 ишчи кучи билан 90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ингичка толали пахта етиштириш мажбуриятини олди. Бригада аъзолари ҳозиргача далага ҳар гектар ҳисобига 12 тоннадан гўнг ташиб чиқардилар.

Шунингдек, колхоз комсомол ташкилотининг секретари, ўрта зоотехника маълумотига эга бўлган Жаббор Идиев ҳам клуб мудирлиги вазифасидан чўчқачилик фермасига мудир бўлиб кетди. Комсомол аъзоси Ҳазратқул Абдиев шу фермага чўчқабоқар бўлиб борди.

Бу икки комсомол аъзоси машҳур чўчқабоқар Ярослав Чиж методи асосида ишлашга бел боғладилар.

—Илгари бизда чўчқадан ҳазар қилиш каби қолоқ фикр ҳукм суриб келган,—дейди ўртоқ Идиев,—шу сабабли ҳам бу соҳа қолоқ бўлиб келди. Колхозимиз 1959 йилда 303 бош чўчқа асраб, давлатга атиги 3,5 тонна чўчқа гўшти топширди. Биз комсомоллар чўчқачилик фермасини ўз қўлимизга олишга, 1960 йилда чўчқалар сонини 606 бошга етказиб давлатга 63 тонна ёки ўтган йилдагидан 19 баравар кўп чўчқа гўшти етказиб беришга, чўчқа гўштининг таннархини 2 баравар камайтиришга сўз берамиз. Бунинг учун ҳар бир она чўчқадан 24 тадан бола олиб, уларнинг ўртача оғирлигини камида 110 килограммга етказиш учун курашамиз.

Комсомол-ёшлар чўчқачилик билан бир қаторда паррандачилик ва қуёнчиликни ҳам ўз оталиқларига олдилар. Ўтган йили колхоз 630 товуқдан атиги 70 тадан тухум олган эди. Улар бу йил товуқлар сонини 4 мингтага етказиш, ҳар товуқдан камида 100 донадан тухум олиш учун курашмоқдалар.

А. ХАЛИЛОВ.

120 ТА ТРАКТОР-ДАЛАЧИЛИК БРИГАДАСИ

Пойариқ район пахтакорлари етти йилликнинг иккинчи йилини янада катта ғалабалар билан якунлаш учун дала ишларини қизғин давом эттираётирлар. Далачилик бригадалари йириклаштирилди, трактор-далачилик бригадаларининг сони 120 тага етди. Бу бригадалар 15 минг гектар ерда кетмон ишлатмай пахта етиштирадилар.

Ҳозир районда маҳаллий ўғит чиқаришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Ҳар гектар ерга 10—12 тоннадан гўнг тайёрлаш мақсадида 18 та транспорт бригадаси тузилди. Ҳар куни далага 500—600 тонна маҳаллий ўғит чиқарилмоқда, 100—150 тонна минерал ўғит ташиб келтирилмоқда.

Б. ШОМИРЗАЕВ,
Ж. ЗИЁЕВ.

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ ЙЎЛИ БИЛАН

ҚАРШИ. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Шаҳрисабз районининг пахтакорлари, чорвадорлари, пиллачилари, боғбонлари КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорини муҳокама қилиб, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини янада ривожлантириш юзасидан муҳим тадбирлар белгиламоқдалар.

Район колхозлари етти йилликнинг биринчи йилида мамлакатга 31 минг 548 тонна пахта сотиб, олинган социалистик мажбуриятни шараф билан бажардилар. 4075 тонна пахта машинада териб олинди. Карл Маркс номли, Ленин номли колхозлар 1200—2000 гектар ернинг ҳар гектаридан 30—32 центнердан ҳосил топширдилар.

Бироқ, пахтакорлар қўлга киритилган бу муваффақиятларга танқидий кўз билан қараб, республикамизнинг кўпгина районларида 1959 йилда ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 35—36 центнердан пахта ҳосили олгани ҳолда, Шаҳрисабзда ҳосилдорлик 27 центнердан ошмаганлигини нормал бўлмаган бир ҳол деб ҳисобламоқдалар.

Район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1960 йилда пахтачиликдаги мавжуд резервларни ишга солиб, она-Ватанга 40 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилдилар. Бунинг учун ўтган йили ҳар гектар ердан 15—25 центнердан ҳосил олган 38 бригада ва 149 звенони илғорлар даражасига кўтариш йўли билан қўшимча 5,5 минг тонна пахта етиштириш тадбирлари амалга оширилади. Шунингдек, районда 5320 гектар ердаги пахта ҳосили машинада териб олинади.

Пахтакорлар бу ваъданинг устидан чиқиш учун кўкламги экишга тайёргарлик ишларини 25 февралгача тамомлашни ўз олдиларига асосий вазифа қилиб қўйдилар. Бу йил район бўйича ҳар гектар ердан олинадиган пахта ҳосилини 32 центнерга етказиш учун тегишли тадбирлар ишлаб чиқилди.

Ҳосилдорликни оширишда маҳаллий ўғитнинг фойдаси катта эканлигини ҳисобга олиб, Ленин номли, «Коммунизм», Сталин номли, Карл Маркс номли колхозлар далаларга гўнг чиқаришни тобора кучайтирмоқдалар. Бу колхозлар маҳаллий ўғит ташишда ҳамма транспорт воситаларидан кенг фойдаланмоқдалар. Ҳозир барча колхозларда ерларни текислаш, ариқ-зовурларни қазиш, трактор ва тирков асбобларини ремонт қилиш ишлари қизғин бораётир. Чигит экиладиган ерларнинг ҳаммаси шудгор қилиб қўйилган.

Шунингдек, район колхозлари етти йилликнинг иккинчи йилида давлатга пландагидан икки баравар кўп — 2390 тонна гўшт, 3660 тонна сут, 2375 тонна пилла, 1 миллион 620 минг дона тухум, ўтган йилдагига нисбатан икки ярим баравар кўп сабзавот маҳсулотлари сотишга қарор қилдилар.

Т. ОТАҚУЛОВ.

ХАЛҚЧИЛ ШОИР

Бугун Совет адабиётининг йирик намояндаларидан бири, рус поэзиясининг кекса куйчиси Михаил Исаковскийнинг туғилганига 60 йил, ижодий фаолиятига 45 йил тўлди. Смоленск вилоятининг чекка бир қишлоғида камбағал деҳқон оиласида туғилиб, машаққатларни енгиб, гўдаклик чоғиданоқ турмуш уринишларига берилиб кетиб, иродаси туфайли ўз-ўзидан ўқиб ва совет тузуми туфайли шоир бўлган Исаковскийнинг ижодий йўли жуда кўп совет ижодчиларига хос ва катта мактаб бўларликдир.

«Бизнинг оиламиз жуда қашшоқ, ер бўлса зиқна ва кам ҳосилли тупроқ эди» деб ёзади шоир ўз биографиясида. Шуни қайд этиш кераккки. Михаил болалигиданоқ меҳнат қилиб онаси ва отасига қувонч келтиради, оила мушкулини осон қилиб, илмга меҳр қўйиб, ижод йўлига киради.

Михаил Исаковский айни йигит пайтида Октябрь революциясини қизғин кутиб олади. У 1918 йилда вилоят ижроия комитетида секретарь ёрдамчиси бўлиб ишлай бошлайди. У революция меҳнаткашларга бахт келтиришини ўзининг илк шеърларида сидқидилдан тараннум қилади. 1918 йил кузида шонли Коммунистик партия сафига ўтиб, сўнгра Ельнин вилояти газетасида редактор бўлиб ишлайди. Исаковский ҳам шоир, ҳам ўтли журналист сифатида партияга дастёрлик қилишдек шарафли ишни ёшлигиданок севиб бажаради.

Унинг «Солдатнинг илтимоси» деган биринчи шеъри 1914 йилда Москвада чиқадиган «Новь» газетаси саҳифасида босилди. Бу шеърнинг босилиб чиқиши Исаковскийнинг шаклланишига, ижодий йўлга киришига умид бахш этди.

Михаил ИСАКОВСКИЙ.

1927 йилда шоирнинг Москвада «Походдаги симлар» номли шеърлар тўплами босилиб чиқди. М. Горький Италияда яшашига қарамай, нотаниш шоирнинг шеърлар тўпламини ўқиб чиқди ва 1928 йилда «Известия»га мақола ёзди. М. Горький шеърларнинг тематикаси поэзияда янгилигини, шоир бадиий соддалик ва оригиналликка интилганини, сюжетлик шеърлар ёзишини табриклади.

Устоз Горькийнинг оталарча ғамхўрлиги М. Исаковский ижодидаги халқчиллик мотивларини кучайтиришга ёрдам берди. М. Исаковский ўз ижодида Некрасов, Кольцов, Никитинларнинг шеър булоқларидан баҳраманд бўлганини ҳис қиламиз. У совет поэзиясига «бир вақтлар унутилиб, эндиликда гуллаётган Россия қишлоқлари ва унинг бахтиёр» кишиларини олиб кирди. Бу жиҳатдан унинг батрак Степан Тимофеевич ҳаётини кўрсатган «Тўрт орзу» сарлавҳали шеърий қиссаси. «Баҳор» «Шамол», «Печкани мен ёқмадим», «Колхозчилар» сарлавҳали шеърлари диққатга сазовордир.

Исаковскийнинг «Вилоят», «Ер усталари», «Шеърлар ва қўшиқлар», «Ватан ҳақида қўшиқлар» китоблари бирин-кетин босилиб, китобхонлар юрагидан жой олди. Бу китоблардаги шеърлар ўйноқилик, форма жиҳатдан ранг-баранглик, қисқалик, равонлик ва оригиналлиги билан афзалдир.

Шоирнинг 45 йиллик ижодий фаолиятига назар ташласак, унинг китоблари ҳаётимиз йилномасидек туюлади. Унда Октябрь революциясидан олдинги қишлоқ ҳаёти, гражданлар уруши даври, коллективлаштириш, беш йилликлар, халқ қурилишлари, Улуғ Ватан уруши ва тинчлик йилларидаги воқеаларнинг ҳаммасига шоирнинг муносабати ёрқин кўриниб туради.

Унинг «Болалик», «Кузатиш», «Рус аёлига», «Учар турналар», «Ленин ҳақида ўйлар», «Олтин юлдуз», «О, туманлар, туманлар», «Қора кўзлар» шеърлари ўтган қирқ йиллик давримизнинг лавҳаларини гўзал ифодалаган асарлардир. Айниқса Исаковский ижоди Улуғ Ватан уруши йилларида улғайди, баракали ва таъсирчан бўлди.

М. Исаковский ижодидаги яна бир ёрқин томон шундаки, у машҳур ижодий коллективлар билан ишлаб, қўшиқ жанрида машқлар қилди. 1953 йилда «Ким билади дейсиз», «Катюша», «Солдат хизматдан қайтди», «Кузатиш» ва бошқа қўшиқлари учун биринчи даражали Сталин мукофотини олишга муяссар бўлди. 1949 йилда эса шеър китоби учун иккинчи марта лауреат бўлди. Унинг қўшиқлари совет кишиларини Ватанни севишга, оналарни иззатлашга, дўст-ёрга шафқатли ва садоқатли бўлишга, пок севгига, тинчликни қадрлашга ўргатади. Намойишларда, эстрада саҳналарида, фабрика клубларида, ёшлар балида, қишлоқдаги ойдин кечаларда, сайр- томошада Исаковский шеърларининг куйланиши бежиз эмас.

Исаковский жуда кўп ёш шоирларга оқ йўл тилаб, маслаҳат берди ва уларга мураббийлик қилади. Унинг ижод машаққатлари ва ўз тажрибалари, қўшиқ яратиш, шеър тили ва услуби ҳақидаги мақолалари совет поэзиясига Горькийча жон куйдираётганлигини кўрсатади.

Михаил Исаковскийнинг яна бир яхши фазилати шундаки, у рус китобхонларини иттифоқчи республикалар ва чет эл прогрессив шоирлари билан таништирмоқда.

Исаковский совет адабиёти хазинасига бебаҳо гавҳар қўшган халқчил шоирдир.

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ ИДЕЯСИ ЎЗИГА ҒОЛИБОНА ЙЎЛ ОЧИБ БОРМОҚДА

ТИНЧЛИККА УМИД МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ПЕКИН Хитойнинг марказий ва маҳаллий матбуоти СССР Олий Совети тўртинчи сессиясининг материалларини босиб чиқаришни давом эттирмоқда. Сессия Совет Қуролли Кучларини яна анча миқдорда қисқартириш тўғрисида Қонун ва жаҳондаги ҳамма давлатларнинг парламентларига ва ҳукуматларига Мурожаат қабул қилди. «Жэньминь жибао» газетаси «Барча мамлакатларнинг жамоатчилиги қуролсизланиш тўғрисидаги янги муҳим совет таклифини муҳокама қилмоқда, Совет ҳукуматининг қарори барча мамлакатлардаги халқларнинг тинчликка эришишга бўлган умидларини мустаҳкамламоқда» деган йирик сарлавҳа остида Совет Иттифоқи Қуролли Кучларини камайтириш ҳақида жаҳондаги турли мамлакатларнинг жамоатчилиги билдирган фикрларни босиб чиқарган.

Бошқа марказий газеталар Совет ҳукуматининг тинчлик ташаббуси барча мамлакатларнинг халқларига ғоят катта таассурот қолдирди ва СССРнинг тинчлик таклифлари аҳамиятини камайтириш йўлида қилинадиган ҳар қандай уриниш барбод бўлади, деган сўзларни сарлавҳаларда уқтириб ўтмоқдалар.

Шанхайда чиқадиган «Вэньхуэй бао» газетаси Совет Иттифоқининг Қуролли Кучларини учдан бир қисми миқдорида бир ўзи камайтиришга қарор қилган Совет ҳукуматининг тарихий қарори совет халқи ва СССР ҳукуматининг тинчликка бўлган самимий интилишининг ишонтирарли далилидир, деб уқтириб ўтади. СССР Қуролли Кучларини яна анча қисқартиришдан ҳам кўра ишонтирарли тинчлик ҳаракатини кўз олдига келтириш мумкин эмас, деб таъкидлайди газета. (ТАСС).

ҲИНД ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ Ҳиндистон матбуоти Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган докладини кенг шарҳлашни давом эттирмоқда. «Амрита базар патрика» газетаси бундай деб ёзади: «Совет Иттифоқи Қуролли Кучларининг анча миқдорда қисқартирилиши ишонч ҳиссиётини мустаҳкамлаш соҳасида катта аҳамиятга эга бўлади. Ишонч туйғусини мустаҳкамлаш Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатларни яхшилаш соҳасидаги ҳар қандай тадбирда жуда муҳим фактордир».

Газета уқтириб ўтадики, ана шу қарор натижасида қуролсизланиш тўғрисида Женевада бошланадиган музокаралар ўзига мустаҳкам замин топади. «СССР Қуролли Кучларини яна анча қисқартириш тўғрисида Қонун», газетанинг сўзларига қараганда, атом қуроли синовларини тўхтатиш юзасидан олиб борилаётган музокараларни ҳам ўзининг тўхтаб қолган нуқтасидан силжитади.

«Совет Иттифоқи ўз Қуролли Кучларини учдан бир қисми миқдорида камайтиришига, деб кўрсатиб ўтади «Фри пресс жорнэл» газетаси, лозим даражада баҳо бермаслик мумкин эмас. Бу тадбир бутун дунёга, шубҳасиз, жуда катта руҳий таъсир кўрсатади». (ТАСС).

КАТТА ҲИССА

ВАРШАВА «Трибуна люду» газетаси ўзининг бугунги сонида босиб чиқарилган «Йўналиш кўрсатиб берилди» сарлавҳали мақолада Совет Иттифоқи ўз Қуролли Кучларини 1 миллион 200 минг кишига камайтириш тўғрисидаги қарори ҳақида бундай деб ёзади:

Совет Иттифоқи ўзининг конкрет ҳатти-ҳаракатлари билан қуролсизланиш проблемасини реал заминга қўймоқда. Совет Иттифоқи Қуролли Кучларини яна анча қисқартириш тўғрисида СССР Олий Совети қабул қилган Қонун қуролсизланиш идеясининг муваффақият қозонишига қўшилган жуда катта ҳисса бўлиб, зўр бериб қуролланиш тарафдорларининг планларини барбод этади ва Ғарбий давлатларни шундай аҳволга қўядики, улар бундай аҳволда пассив бўлиб қола олмайдилар.

Ҳамма тўсқинлик ва қийинчиликларга қарамай, деб уқтириб ўтади газета, қуролсизланиш идеяси ўзига ғолибона йўл очиб бормоқда.

(ТАСС).

„Жуда катта аҳамиятга эга бўлган тадбир“

ТЕЛЬ-АВИВ Исроилда чиқадиган газеталар Н. С. Хрушчевнинг докладини ва СССР Олий Совети сессиясининг Совет Қуролли Кучларини 1 миллион 200 минг киши миқдорида қисқартириш тўғрисидаги қарорини кенг шарҳлашни давом эттирмоқдалар.

«Алгамишмар» газетаси ўзининг бош мақоласида бу қарорни «жуда катта аҳамиятга эга бўлган тадбир» деб атайди. Газета бундай деб ёзади: Совет ҳукуматининг янги тинчлик ташаббуси «жаҳон жамоатчилигининг кенг доиралари томонидан миннатдорчилик билан кутиб олинди... Бу ташаббус юксак мақсад — ёппасига қуролсизланишга эришиш ишига қўшилган катта ҳисса бўлади».

«Давар» газетасининг ташқи сиёсат соҳасидаги обзорчиси бундай деб ёзади: Совет Армиясини учдан бир қисми миқдорида қисқартириш ҳақида Н. С. Хрушчев баёноти «Москва сиёсатининг динамиклигини» кўрсатувчи далил бўлиб, Москва сиёсатининг раҳбарлари ташаббусни Ғарб қўлидан яна тортиб олишга муваффақ бўлдилар». «1—2 йил мобайнида 1 миллион 200 минг кишини демобилизация қилиш тўғрисидаги совет баёнотининг самимийлиги ҳеч қандай шубҳа туғдирмайди», — деб кўрсатиб ўтади обзорчи. Обзорчи илова қилиб шуни ёзадики, СССРнинг қарори Ғарбий Европа мамлакатларида қуролли кучларни қисқартириш ва Америка базаларини тугатиш фойдасига жамоатчиликнинг тазйиқини кучайтириб юборади.

Ҳамма газеталар Н. С. Хрушчев докладида Ғарбий Германияда нацист ва антисемит унсурларнинг кейинги ҳуружлари муносабати билан антисемитизмни кескин суратда қоралаган сўзларни уқтириб кўрсатмоқдалар.

Шу билан бирга Исроил матбуотининг баъзи бир органлари гўё «СССРда ишчи кучлари етишмаётганлиги» Совет Қуролли Кучлари миқдорини камайтиришнинг сабабларидан бири, деб «исботлашга» қўпол суратда уринмоқдалар. (ТАСС).

Поль Робсон Москвага келди

Тинчлик учун атоқли курашчи, ажойиб ашулачи ва артист, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Сталин мукофотининг лауреати Поль Робсон ўз рафиқаси билан Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг таклифига биноан 18 январь кечқурун Лондондан Москвага келди.

Внуково аэродромида меҳмонларни Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети, Чет мамлакатлар билан маданий алоқалар Давлат комитети, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар совет жамиятлари союзининг вакиллари кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида ёзувчилардан Борис Полевой, Василий Захарченко, Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг масъул секретари М. И. Котов ва бошқалар бор эдилар.

Аэродромда Поль Робсон ТАСС мухбирига бундай деди:

— Мен Совет Иттифоқи бутун дунё олдида тинчлик учун курашнинг порлоқ намунасини яна намойиш этаётган кунларда менинг учун азиз бўлган Москва тупроғига қадам қўйганлигимдан чексиз бахтиёр ва хурсандман. СССР Қуролли Кучлари миқдорини камайтириш қудратли Совет Иттифоқи тинчликсевар ташқи сиёсатининг яна бир рад қилиб бўлмайдиган фактидир. Совет Иттифоқининг бу тадбири инсоният тарихида бурилиш нуқтаси бўлади. Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида сўзлаган нутқи янги дунёга борадиган йўлни — уруш бўлмайдиган ва халқлар азоб-уқубат чекмайдиган дунёга борадиган йўлни ёрқин прожектор сингари ёритди. Бунинг учун Н. С. Хрушчевдан барча кишилар чексиз миннатдордирлар.

Бугун, деди сўнгра Поль Робсон, москвалик дўстлар билан — тинчликнинг улкан дўстлари билан яна учрашмоқ менинг учун айниқса ёқимлидир. Қилинган таклиф учун, самимий кутиб олинганлигимиз учун мен ва Эсланда Робсон яна бир марта раҳмат деймиз. (ТАСС).

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

СИБИРЬ ҚЎШИҚЛАРИ, ЖАРАНГЛА!

Тошкент кўчаларидаги эълон тахталарига ёпиштирилган ранго-ранг афишалар ичида ҳарфларга оппоқ қор иниб ёзилган «Сибирь хори» аллақачонлар томошабинлар назар-эътиборини ўзига тортиб қўйганди. Қўлларини кўкракларига қовуштириб ярим ой шаклида ўйчан турган Сибирь қизлари, кенг яғринли йигитлари берадиган концертга муштоқ эдик.

Кутган кун келди. 16 январдан бошлаб Свердлов номидаги концерт залида «Березка», «Думка», «Баҳор» каби шуҳрат қозонган, олтинчи жаҳон фестивали лауреати «Сибирь халқ хори» коллективининг бой программадаги концерти бошланди. Сибириялик санъаткорлар биринчи кечадаёқ тошкентлик томошабинларни маҳлиё қилиб қўйдилар.

Баҳмал парда очилиши билан муҳташам саҳна ўртасида мовий кўзларида ва гулгун юзларида табассум барқ уриб турган азиз меҳмонларнинг улуғ рус халқига хос салом ва таъзими юракларга илиқлик бағишлади.

Дастлаб «Сибирь ҳақида қўшиқ» хори ижро этилди. Томошабинлар саҳнада баралла жаранглаётган қўшиқни тинглар эканлар, ўзларини кўкка бўй чўзган арчалар, қарағайзорлар орасида, қалин қорлар қатламини кечиб кетаётгандек ҳис қиладилар. 70 киши ижро этган бу қўшиқда бепоён, бир томони тайгаларга, ўрмонларга, бир томони Олтой буғдойзорларига туташиб кетган Сибирь манзарасини тасаввур қиласиз. Баъзан паст, баъзан баланд, баъзан шиддатли, баъзан нозик айтилган мисраъларнинг бунчалик сиҳри зўрлигига ҳайрон қоласиз.

Бу қўшиқ ёзилиши, музикаси ва ижро этилиши гўзал бўлганлиги учун кучли таъсир қолдирди. Қиз-йигитларнинг ширали, қиёси йўқ овозларида қаҳратон қиш кўрпасида ётган Сибирь мадҳ қилинса-да, мовий кўзлари, юрак ҳароратлари, гармонь садолари ва шўх рақслар билан залдагилар қалбини иситиб юборишди.

Сибирь хорининг яхши бир фазилати шундаки, у фақат хор санъати билан чегараланибгина қолмасдан, ҳамма жанр (рақс, ялла, дуэт, лапар-частушка, ҳажвий интермедиялар)да номерлар тайёрлаган.

Коллективга овози, бўй-басти келишган, талантли ёшлар тортилган. Айниқса хор коллективида А. Оленичева, В. Корсаков, А. Кашеев, В. Бирюкова, К. Бедний, В. Иванов, В. Климушина, А. Попов, Зоя Зирянова, Людмила Никитина ва Людмила Черемушиналар ўз талантлари ва маҳоратлари билан коллектив шуҳратини кўтармоқдалар.

Концерт программасида асосан икки нарсага — хор ва саҳнавий рақсларга катта эътибор берилган. 5 гармончи йигит жўр бўлган ҳолда ижро этилган «Дарахтзор орқасида», «Чанов уқубатлари», «Эҳ, сен дала», «Турналар», «Яхши қолинг», «Бизнинг колхозда хуррамлик» деган хорлар темасининг ранг-баранглиги, яхши саҳналаштирилганлиги ва ижрочилик санъатининг юксаклиги билан томошабинларга завқ бағишлайди. Бу қўшиқларда Сибирь фазилати, сибирияликларга хос шижоат, хушчақчақлик, майинлик, меҳнатсеварлик, йигитлардаги вафо, қизлардаги иффат ҳамма-ҳаммаси яхши ифодаланади.

Коллективнинг саҳналаштирган якка ва умум рақслари ҳам ранг-баранглиги, мазмундорлиги, Сибирь халқ ўйинлари руҳини сақлагани, ҳам ғамгин, ҳам шўх, ҳам ҳажвий планда берилиши билан диққатга сазовордир. Айниқса «Яхши қол», «Турналар», «Ип йигириш», «Гогар қушлари учди», «Кичкина», «Дам олиш куни» рақслари ўйинларни саҳналаштирган Я. Коломейскийнинг хизматини ва ижрочиларнинг маҳорати зўрлигини кўрсатади.

Ёш ҳаваскорлар тўгаракларида иштирок этган ёш талантлардан ташкил топган бу коллективга 15 йил тўлди. Қисқа вақт ичида Сибирь халқ хори катта ижодий йўлни босиб ўтди. Унинг репертуари халқ қўшиқлари ва совет композиторларининг асарлари билан бойиди. Сибирь халқ хорига РСФСР да хизмат кўрсатган санъат арбоби, композитор Валентин Левашов раҳбарлик қилмоқда. Коллектив ташкил топгандан бери Совет Иттифоқининг кўп жойларида бўлиб, ўз санъатини манзур қилиб келмоқда.

Сибириялик санъаткорлар Ўзбекистонга учинчи марта меҳмон бўлиб келдилар. Бу сафар ҳам пойтахт томошабинлари меҳмонларнинг дастлабки концертларидан мамнун бўлиб чиқдилар. Бу коллективнинг келиши қардош халқлар ўртасидаги дўстликнинг тобора мустаҳкамланиб бораётганининг далилидир.

Е. МИРЗАЕВ.
М. ҲАЙДАРОВ.

СОВХОЗДА ИНСТИТУТ

Қишлоқ ёшлари ўртасида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий таълим олиш иштиёқи кундан-кун кучайиб бормоқда. Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти қишлоқ ёшларининг шундай эҳтиёжини қондириш мақсадида Киров номли совхозда тайёрлов курслари очди. Бу курсга 30 дан ортиқ ёш механизатор ва гидротехник қатнашмоқда. Курс машғулотларига совхоз атрофида жойлашган колхозлардан, Туябўғиз сув омбори қурилишидан ҳам ёшлар қатнашаётир. Шу ойнинг охирида институт совхозга имтиҳон комиссияси юборади. Бу комиссия совхозда институтга қабул қилиш имтиҳонларини ўтказади.

Ёшлар институтга қабул қилингандан кейин улар билан ишлашни давом эттирамиз. Ҳафтада бир марта совхозга ўқитувчилар келиб консультация берадилар, лекциялар ўтказадилар, контроль иш қабул қиладилар. Совхоз устахонасининг контроль механиги Алибеков, сув омбори қурилишининг қурувчиси Ямалова, механик Қўлдошев, тракторчи Аҳмаджонов, Сталин номли колхоз аъзоси Неъматов, трактор бригадасининг ҳисобчиси Тэн ва бошқалар институтга кириш мақсадида тайёрлов курсидаги машғулотга актив қатнашиб, ўз билимларини мустаҳкамламоқдалар. Бизнинг вазифамиз, қишлоқ ёшларининг ўз орзуларига етишига яқиндан ёрдам бериш, бўлажак студентларимизга ҳар томонлама қулай шароит яратиб беришдан иборат. Совхоз, колхоз, қурилиш ташкилоти ҳузуридаги партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари ҳам ёшларнинг ҳисоботларини эшитиб туришлари, уларга ғамхўрлик кўрсатишлари лозим.

Сиртдан ўқиётган ёшлар олий математика, физика, геометрия фанларидан анча қийналмоқдалар. Шунинг учун фикримизча, ҳар бир областнинг марказида ҳамда Нукус шаҳрида ўқув-консультация пунктлари очилса ва бу ишга малакали ўқитувчилар тортилса ёшларга катта ёрдам бўлар эди. Сиртдан ўқийдиган студент шу пунктга бўш вақтида келиб консультация олиши, контроль ишлар топшириши мумкин.

Бу ишни бошқача йўл билан ҳам амалга ошириш мумкин. Ҳар томонлама яхши жиҳозланган ва тажрибали ўқитувчилари бўлган мактаблар ҳузурида олий қишлоқ хўжалик ўқув юртига кириш учун колхозлараро курслар ташкил қилиш мумкин. Шу курсларга совхоз, колхоз ва қурилишлардаги энг қобилиятли ёшлар жалб қилинса, ишга катта фойда етказади.

Энг талантли, энг қобилиятли ёшларнинг ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий таълим олишларига эришайлик.

В. БУЛКИН,
Доцент, Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш институти сиртқи факультетининг декани.

ШАШКА

Ўнинчи тур

Гуляев билан Хейф ўртасидаги ўйин тўрт соат давом этиб, Гуляевнинг қўли баланд ҳолда кечиктирилди. Канишчикер Александровга ютқазди. Ш. Ёқубов — В. Раппопорт учрашуви дуранг бўлди. Давидов Мирзаевни, Коган Китаевни, Қосимов Угайни ютди. Черкасский — Берштейн учрашуви кечиктирилди.

10 турдан кейин 6,5 тадан очко олган Ёқубов ва Хейф олдинда бормоқда.

Е. Черкасский.

ПРАВДА ВОСТОКА

Газетада Совет Қуролли Кучларини яна кўп миқдорда қисқартириш тўғрисидаги Қонун муҳокамасига бағишлаб ўтказилаётган митингларнинг ҳисоботлари босилган. Учинчи бетда Озарбайжон шоирлари Самад Вурғун, Мамад Раҳим, Сулаймон Рустам, Расул Ризоларнинг шеърлари ҳамда Меҳти Ҳусайннинг «Апшерон» романидан парча берилган. А. Қосимова ўз мақоласида кутубхона ходимларини тайёрлаш тўғрисида ёзади.

ЎЗБЕКИСТОНИ СУРХ

Газетанинг бош мақоласи СССР Олий Совети IV сессиясининг тарихий ҳужжатларига бағишланган.

Иккинчи бетда республика қишлоқ хўжалиги ходимларининг 1960 йил учун олган социалистик мажбуриятлари босилган.

Учинчи бетда «Хуш келибсиз, озарбайжонлик азиз меҳмонлар» сарлавҳаси остида материаллар босилган. Тўртинчи бетда маҳаллий ва чет эл хабарлари берилган.

Судан болаларининг ижодиёти

Ўтган якшанба куни Тошкентдаги Н. Островский номли пионерлар саройида Судан болалари ижодиёти виставкаси очилди. Бу виставка бунга қадар Москва ва Олмаота шаҳарларида муваффақият билан кўрсатилди. 6 стендда тушь, қалам билан ишланган юзга яқин расм, шунингдек қоғоз ва апликациялар қўйилган.

«Бу ерга қўйилган ишлар тематикасининг кўп қирралиги узоқдаги араб мамлакати халқининг ҳаёти ва табиатини яхшироқ билиш имконини беради. Виставка Судан ва Совет Иттифоқи болаларининг дўстлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади», — деди Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа Совет жамияти Ўзбекистон бўлимининг масъул секретари Н. Муҳаммедов виставкани тантанали очиш вақтида.

Саройнинг актив қатнашчиларидан, 137-мактаб 5-синф ўқувчиси Муқаддас Маҳкамова қизил лентани қирқиш фахрий ҳуқуқига эга бўлади.

Болалар ўз суданлик дўстлари ижодиётининг намуналарини қизиқиб кўздан кечирдилар. Ёш томошабинлар ўн икки яшар Аҳмад Ҳусайн томонидан яратилган расмлар олдида узоқ вақт тўхтаб қоладилар. Бу расмларда ёш рассомнинг катта ёшдаги ватандошларининг яратувчилик меҳнати тасвирланади, халқлар ўртасидаги дўстлик тараннум этилади. Холид Саид, Жаъфар, Маҳмуд томонидан яратилган асарлар тематикаси ҳам Аҳмад Ҳусайн расмлари тематикаси билан ҳамоҳангдир. Воҳид Аблил Наимнинг «Тропик ўрмонда» ва Фарид Алфотиҳнинг «Саҳродаги туялар» номли расмлари ёш тошкентликларга маъқул бўлди.

Виставка икки ҳафта давом этади. (ЎзТАГ).

БУГУН ТЕЛЕВИЗОРДА

19.00 — Ўқувчилар учун эшиттириш. Ўзбек тилида «Қизил галстун» телевизион журнали. 19.30 — бинокорлар учун эшиттириш. Ҳужжатли фильм — «Бу ерда сиз яшайсиз». 20.00. Озарбайжон адабиёти ҳафталиги очилишига бағишланган кеча Алишер Навоий номли опера ва балет театридан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида сўнгги ахборот.

Редактор ўринбосари
Қ. УЗОҚОВ.

АДАБИЙ ПОРТРЕТ

АТОҚЛИ МЕҲМОНИМИЗ

ОЗАРБАЙЖОН АДАБИЁТИ ҲАФТАЛИГИ

Шавкатли ижодий меҳнатинг билан миллионлаб совет кишиларининг муҳаббатини қозониш — naқадар улуғ бахт! Тошкентимизга азиз меҳмон бўлиб келган атоқли адиб Меҳти Ҳусайн халқимизнинг ана шундай муносиб ва бахтиёр фарзандларидандир. Унинг ёрқин таланти фақат Озарбайжон адабиётининг фахригина бўлиб қолмасдан, балки кўпмиллатли бутун совет адабиётининг халқаро шаънини ҳам улуғлайди.

Меҳти Ҳусайн доимий изланишлар билан, қалбида оташин ижод ишқи билан, халқининг туб манфаатлари билан яшовчи санъаткордир. У яратган асарларнинг асосий кучи — ҳаётий ҳақиқатда. У турмуш ҳодисаларига ҳақиқий халқчил санъаткор кўзи билан қараб, чуқур ҳаётий умумлашмалар ясай олади. Барча йирик санъаткорлар сингари, унинг ҳам ижодида асосий ва ибратли фазилат шундаки, у энг етук асарларида ўз халқи ҳаётининг муҳим этапларини, унинг тақдиридаги кескин бурилиш даврларини тарихан кенг миқёсда чуқур акс эттиради. «Ёзувчи ўз жамиятидан ажралиб яшай олмайди, ўз илҳомининг бош манбаи бўлган халқдан ажралиб ижод қила олмайди» деб ёзади Меҳти Ҳусайн мақолаларидан бирида.

Дарҳақиқат, унинг сермаҳсул ва тинмай юксалувчи ижодида шонли Кавказ большевикларининг яширин революцион ҳаракати ҳам («Саҳар» романи), озарбайжон деҳқонларининг Октябрь арафасидаги исёнкор ҳаёти ҳам («Уйғониш» романи), Боку комиссарларининг қаҳрамонлик фожиаси ҳам («Комиссар» китоби), гражданлар урушининг оловли йиллари ҳам («Тошқин қиссаси»), қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта тиклаш даври ҳам («Тарлон» романи), совет халқларининг фашист босқинчиларга қарши кураши ҳам («Менинг Ватаним» китоби), Каспий нефтчиларининг урушдан кейинги қаҳрамонона меҳнати ҳам («Апшерон» ва «Қора қоялар» романлари) юксак бадиий ифодасини топди. Халқнинг қалб урушини, замон руҳини, унинг жасур фарзандлари образларини, оддий совет кишиларининг ажойиб ҳаракатларини юксак реалистик маҳорат билан чуқур очиб ташлаган бу асарлар, Самад Вурғун, Мирза Иброҳимов, Сулаймон Рустам, Расул Ризо, Сулаймон Раҳим, Мамад Роҳим ва бошқаларнинг энг яхши асарлари қаторида, совет адабиёти хазинасидан муносиб жой олди.

Меҳти ҲУСАЙН

Озодлик ғояларига фидокорлик, Ватан муҳаббати, дўстлик ва садоқат, кураш ва меҳнатсеварлик фазилатлари унинг ижобий образларини ич-ичидан ёритиб нурлантириб туради. Халқ эрки учун курашда ҳалок бўлган Саркон ҳам халққа, Ватанга садоқат йўлида энг яқин кишисини аямаган, Тарлон ҳам, чет эл босқинчиларига қарши курашда жон фидо қилган Жавоншир ҳам, шонли Боку комиссари Машҳади Азизбеков ҳам шундай қаҳрамонлардандир.

Кавказ ишчилар синфининг шонли революцион традицияларини ва ҳозирги баҳодирона меҳнатини адабиётда муносиб акс эттириш — тарихий вазифа эди. Меҳти Ҳусайн бу шарафли ишга бел боғлаганлар ичида биринчилардан бўлди. Унинг озарбайжон ишчилар синфининг урушдан кейин буюк қурилишлар даврида Ватанни нефть билан таъминлаш учун курашига бағишланган «Апшерон» романи совет адабиётида катта воқеадир. Ёзувчи унда совет кишиларининг юксак фазилатларини, буюк ватанпарварлик ҳисларини, фидокорона меҳнати ва қийинчиликларга, табиат кучларига қарши курашини маҳорат билан тасвир этади. Бу асар оз вақт ичида ўнлаб тилларга таржима этилди, совет адабиётининг жанговар халқчиллик руҳини узоқ элларга таратди. 1949 йили Сталин мукофотига сазовор бўлган бу машҳур романни ўзбек китобхонлари ҳам ўз она тилларида севиб ўқимоқдалар.

Бундан бир неча йил аввал чиққан «Қора қоялар» романи «Апшерон»нинг давомидир. Бу асарда ҳам автор Коммунистик партия бошчилигида халқ ижодий ташаббусининг ленинча нормаларини тиклаш шахсга сиғиниш оқибатларига қарши кураш каби муҳим замонавий масалаларни дадил кўтаради. Бу асарда биз «Апшерон»да танишган севимли қаҳрамонларимиз билан яна учрашамиз. Қудрат, Неъмат, Тоир... Бу образлар яна ҳам юксак маҳорат билан чизилган. Уларнинг ижодий изланишлари, «қора олтин» учун фидокорона курашлари яна ҳам қизғин давом этади. Замонга хос янги конфликтлар пайдо бўлади. Автор нефть қазиб чиқарувчи ажойиб ёшлар, мастерлар, саноат раҳбарлари билан бир қаторда, шахсга сиғиниш ғоясини ўзида мужассам этган Муллаев ва заракунанда, мансабпараст Халилов сингариларнинг қиёфаларини ҳам кўрсатади. Бу шахсларнинг тор эгоистик манфаатлари умумхалқ ташаббуси ва давлат манфаатлари билан тўқнашиб, мағлуб бўлади.

1954—55 йилларда Меҳти Ҳусайн Боку ишчилар ҳаракати ва деҳқонлар революцион онгининг ўсишини кўрсатувчи асарини ёзди. «Саҳар» ва «Уйғониш» романларида қашшоқ деҳқон Байрамнинг шиддатли ҳаёт синовларини ўтиб, халқ бахти учун курашувчи онгли революционер даражасига кўтарилиши жуда ишонарли тарихий муҳит ва тарихий воқеалар билан бирга, тадрижий, табиий ва ёрқин бўёқларда тасвирланади.

Меҳти Ҳусайн драматург сифатида ҳам таниқлидир. Унинг «Шуҳрат», «Жавоншир», «Низомий» сингари драматик асарлари озарбайжон театр санъатининг юксалишида катта роль ўйнади.

Ҳурматли меҳмонимиз Тошкентга бундан илгари ҳам бир неча бор келган. Ўзбек халқи уни тинчликнинг атоқли курашчиси, йирик жамоат арбоби сифатида ҳам яхши танийди. У адабиёт ҳафталиги муносабати билан келган делегациянинггина эмас, Озарбайжон ёзувчилар ташкилотининг ҳам раҳбари, йирик адабиёт назариётчиси, публицист ва кўпгина талантли ёшларнинг устозидир.

Шаҳар ва қишлоқларимиздаги ўн минглаб китобхонлар севимли адиб билан учрашувларни сабрсизлик билан кутмоқдалар. Биз ёзувчилар ҳам дўстона суҳбатларга илҳақмиз. Озарбайжон қардошларимиз билан бўладиган мусоҳабалардан умидимиз катта.

Хуш келибсиз, азиз меҳмонлар, хуш келибсиз, ҳурматли Меҳти ака! Сиз ажойиб кунларда етиб келдингиз. Халқимизнинг руҳи баланд. Адабий учрашувларимиз халқларимизнинг қувончли дўстлик байрамига айланажак.

Асқад МУХТОР.

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон конторасиg

КИНОУСТАНОВКАЛАР экранига

янги хроникал-ҳужжатли, илмий-оммабоп ва ўқув фильмлари чиқарди

МАНЗАРАЛИ ФИЛЬМЛАР:
Борса-келмас оролида.
Эстониянинг туристик сўқмоқлари бўйлаб.
Қўнғирот муз ғори.
Ваалам ороли.
Бюк тоғининг ҳикояси.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ҲАҚИДА:
Чорвачиликда кичик механизация.
Маккажўхори уруғчилиги.
Механизатор Умурзоқов.
Турсуной.
Чорва молларни смена-поток усулида боқиш.
Чўчқачилик фермаларини механизациялаш.
Рязандаги учрашувлар.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ ҲАҚИДА:
Хоккей бўйича жаҳон чемпионатида.
СССР — Болгария олимпия матчи.
Спорт шаҳри.

СОЦИАЛИСТИК САНОАТ, ФАН ВА ТЕХНИКА ҲАҚИДАГИ ФИЛЬМЛАР:
Пармалашнинг янги методлари.
Пармалашнинг махсус методлари.
Енгил ғовак тўлдирғичлар.
Автоматлаштириш йўлидан.
Алюминийни автоматик электродуга билан сварка қилиш.
Алюминий заводларида меҳнат хавфсизлиги.
Янги завод-автомат.

САНЪАТ ВА МАДАНИЯТ ҲАҚИДА:
Америка совет балетини олқишлайди.
Тоғда туғилган санъат.

«АВТОМОБИЛЬ» КИНОКУРСИ
Тормозлар системаси.

АЛОҚА ҲАҚИДА:
Фототелеграфия.
Радиотўлқинларнинг тарқалиши ва антенналар.

Лабзак кўча, 98-уйда турувчи Ҳаким Халиловнинг шу уйда турувчи Роза Халиловадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 2-участка халқ судида кўрилади.

Оборонная кўча, 1-уйда турувчи Александр Петрович Троицкийнинг Пролетар кўча, 24-уйда турувчи Галина Архиповна Троицкаядан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район, 2-участка халқ судида кўрилади.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/I да **Ҳуррият**, 21/I да **Оқпадар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/I да **Азиз ва Санам**, 21/I да **Нурхон**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 20/I дан **янги программа**. Пахта байрамига бағишланган парад-пролог. **«Айиқлар цирки»** гастролининг давоми. Томоша кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

Кўприкдаги одамлар — «ВАТАН», «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 4 ва кеч 8 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 11-45 минут, кундуз 3-20 минут, кеч 6-50 минут ва 10-20 минутда).

Иристон ўғли — «ЁШ ГВАРДИЯ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), СОБИР РАҲИМОВ номли — эрталаб соат 10, кундуз 12, кеч 6 ва 10 да).

Насриддин Хўжандда — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз соат 2, 4 ва кеч 6-15 минут ва 10 да).

Кубань казаклари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6-15 минут ва кеч 10 да).

Ўзбекистон кўрлар жамияти Марказий правлениеси президиуми, Ўзбекистон кўрлар жамияти бошланғич ташкилоти, партия ва касаба союз ташкилотлари Ўзбекистон кўрлар жамияти Марғилон шаҳар ўқув-ишлаб чиқариш корхонаси директорининг ўринбосари ва жамоатчи ходимлардан бири

Мирзажон
МУСАЕВНИНГ

оғир касалликдан сўнг 18 январда бевақт вафот этганлигини қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: партия турмуши ва маҳаллий матбуот — 27604, Пропаганда ва чет эл ҳаёти — 31226, Совет қурилиши — 27604, Қишлоқ хўжалиги — 34455, Саноат — 34524, Адабиёт ва санъат — 32036, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34524, Маҳаллий ахборот — 34780, Оммавий ишлар ва хатлар — 39005, Секретариат — 33469, 32347, Эълонлар — 28142, Коммутатор — 36334, 33262.

Р. 05034. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А. — № 16.